

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Innkalling til møte

Det innkalles med dette til møte i

Utvalg Kirkelig fellesråd i Sarpsborg
Møtedato 11.09.2019
Møtetid kl. 18:30
Møtested Oppmøte Hafslund kirkegård, møtet fortsetter på Kirkekontoret Råkilveien 2

Meld fra om eventuelt forfall snarest på telefon 69116800 eller e-post kirkelig.fellesraad@sarpsborg.com.

Innkalte:

Kai Arne Wallin, Magne Grønlien, Pål Antonsen, Anne Margrethe Tangen, Sidsel M. Schade, Ruth T.H Pettersen, Knut Grubben, Kjell Lunde, Kari Mangrud Alvsvåg, Thormod Bjerkholt, Per Hugo Samuelsen.

Varamedlemmer møter etter nærmere beskjed.

Sakliste

Sak 033/19 Møtebok fra Kirkelig fellesråds møte den 18.06.19 (Dok: 19/00020-004)

Sak 034/19 Til orientering i KF - møtebok AU 23.08.19 (Dok: 16/00078-008)

Sak 035/19 Til orientering i KF - møtebok fra adm. utv. 280619 og 300819 (Dok: 16/00006-019)

Sak 036/19 Orienteringssak: Blomsterbed Hafslund gravlund (Dok: 06/00100-040)

Sak 037/19 Budsjettkontrollrapport for perioden 01.01.19 - 31.08.19 (Dok: 18/00057-004)

Sak 038/19 Nye nettsider for kirken i Sarpsborg (Dok: 18/00055-002)

Sak 039/19 Orienteringer september (Dok: 19/00011-004)

Vel møtt!

Sarpsborg 04.09.2019

Thormod Bjerkholt
Leder

Adresse:
Pb 237
1702 SARPSBORG

Tlf/faks
Tlf: 69116800
Faks: 69116733

E-post/Internett:
kirkelig.fellesraad@sarpsborg.com
www.sarpsborg.kirken.no

Org.nr.:
976985605

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Dato:	30.08.2019
Arkivsak	19/00020
Dokumentnummer:	19/00020-004
Arkivkode:	012.2
Saksbehandler:	Trine Lise Skinstad

Saksnr	Sak	Møtedato
033/19	Møtebok fra Kirkelig fellesråds møte den 18.06.19	11.09.2019

Saksfremstilling

Vedlegg:

Møtebok fra Kirkelig fellesråds møte den 18.06.19.

Utredning:

Til Kirkelig fellesråds møte den 18.06.19 forelå det 11 saker til behandling. Det ble gjort vedtak i alle sakene.

Forslag til vedtak

Møtebok fra Kirkelig fellesråds møte den 18.06.19 godkjennes.

Møtebehandling

Vedtak

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Møtebok for Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Møtedato: 18.06.2019
Møtetid: kl. 18:30
Møtested: Kirkekontoret Råkilveien 2

Tilstede:

Kai Arne Wallin, Karl Johan Müller, Ruth T.H Pettersen, Sidsel M. Schade, Knut Grubben, Thormod Bjerkholt, Thorleif Thalberg, Per Hugo Samuelsen, Kari Mangrud Alvsvåg.

Meldt forfall:

Pål Antonsen, Anne Margrethe Tangen, Kjell Lunde.

Andre:

Asbjørn Paulsen, Trine Skinstad

Møtet ble avsluttet kl. 20.15

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Saker

Sak 022/19 Møtebok fra Kirkelig fellesråds møte den 14.05.19

Forslag til vedtak:

Møtebok fra Kirkelig fellesråds møte den 14.05.19 godkjennes.

Møtebehandling:

Vedtak:

Møtebok fra Kirkelig fellesråds møte den 14.05.19 godkjennes.

Sak 023/19 Til orientering i KF - møtebok AU 24.05.19

Forslag til vedtak:

Møtebok fra Kirkelig fellesråd arbeids- og økonomiutvalgs møte den 24.05.19 tas til orientering.

Møtebehandling:

Vedtak:

Møtebok fra Kirkelig fellesråd arbeids- og økonomiutvalgs møte den 24.05.19 tas til orientering.

Sak 024/19 1Til orientering i KF - møtebok fra Kirkelig fellesråds administrasjonsutva

Forslag til vedtak:

Møtebok fra Kirkelig fellesråds administrasjonsutvalgs møte den 24.05.19 tas til orientering.

Møtebehandling:

Vedtak:

Møtebok fra Kirkelig fellesråds administrasjonsutvalgs møte den 24.05.19 tas til orientering.

Sak 025/19 Budsjettkontrollrapport for perioden 01.01.19 til 30.04.19

Forslag til vedtak:

Budsjettkontrollrapporten for perioden 01.01.19 til 30.04.19 tas til orientering.

Investeringsbudsjettet for krematoriedriften foreslås endret med følgende:

Tilskudd til kommune, reduseres med kr 885 000,-, regnskapskonto 043000 012 3125 326

Kjøp av varer og tjenester, kr 885 000,-, regnskapskonto 010000 012 3125 326

Mva, kr 221 250,-, regnskapskonto 042925 012 3125 326

Mva komp, kr 221 250,-, regnskapskonto 072925 012 8900 326

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Møtebehandling:

Vedtak:

Budsjettkontrollrapporten for perioden 01.01.19 til 30.04.19 tas til orientering.

Investeringsbudsjettet for krematoriedriften foreslås endret med følgende:

Tilskudd til kommune, reduseres med kr 885 000,-, regnskapskonto 043000 012 3125 326

Kjøp av varer og tjenester, kr 885 000,-, regnskapskonto 010000 012 3125 326

Mva, kr 221 250,-, regnskapskonto 042925 012 3125 326

Mva komp, kr 221 250,-, regnskapskonto 072925 012 8900 326

Sak 026/19 Budsjettjustering - Utvendige utbedringer Sarpsborg krematorium

Forslag til vedtak:

Følgende budsjettjusteringer foreslås:

Refusjon til kommune, reduseres med kr 3 020 000,-, regnskapskonto 133000 012 3125

Overføring til egne virksomheter, kr 3 020 000,-, regnskapskonto 138000 012 3125 334

Overføring fra egne virksomheter, kr 3 020 000,-, regnskapskonto 178000 010 3125 334

Kjøp av v/t vedlikehold av bygg, kr 3 020 000,-, regnskapskonto 123000 010 3125 334

Mva, kr 755 000,-, regnskapskonto 142925 010 3125 334

Mva komp., kr 755 000,-, regnskapskonto 172925 010 3125 334

Kjøp av v/t vedlikehold av bygg, kr 180 000,-, regnskapskonto 123000 010 3125 334

Annet salg, kr 180 000,-, regnskapskonto 165090 010 3125 334

Mva, kr 45 000,-, regnskapskonto 142925 010 3125 334

Mva komp., kr 45 000,-, regnskapskonto 172925 010 3125 334

Møtebehandling:

Vedtak:

Følgende budsjettjusteringer foreslås:

Refusjon til kommune, reduseres med kr 3 020 000,-, regnskapskonto 133000 012 3125

Overføring til egne virksomheter, kr 3 020 000,-, regnskapskonto 138000 012 3125 334

Overføring fra egne virksomheter, kr 3 020 000,-, regnskapskonto 178000 010 3125 334

Kjøp av v/t vedlikehold av bygg, kr 3 020 000,-, regnskapskonto 123000 010 3125 334

Mva, kr 755 000,-, regnskapskonto 142925 010 3125 334

Mva komp., kr 755 000,-, regnskapskonto 172925 010 3125 334

Kjøp av v/t vedlikehold av bygg, kr 180 000,-, regnskapskonto 123000 010 3125 334

Annet salg, kr 180 000,-, regnskapskonto 165090 010 3125 334

Mva, kr 45 000,-, regnskapskonto 142925 010 3125 334

Mva komp., kr 45 000,-, regnskapskonto 172925 010 3125 334

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Sak 027/19 Greåker kirke - innkjøp av nye stoler

Forslag til vedtak:

Fellesrådet vedtar å kjøpe inn 40 nye stoler til Greåker kirke til en kostnad av kr. 91.000 eks. mva. Utgiften dekkes av budsjetterte midler til inventar/ vedlikehold av kirkebygg.

Kirkevergen oversender søknad til Borg biskop om godkjenning for utbytte til disse stolene.

Møtebehandling:

Vedtak:

Fellesrådet vedtar å kjøpe inn 40 nye stoler til Greåker kirke til en kostnad av kr. 91.000 eks. mva. Utgiften dekkes av budsjetterte midler til inventar/ vedlikehold av kirkebygg.

Kirkevergen oversender søknad til Borg biskop om godkjenning for utbytte til disse stolene.

Sak 028/19 Utvidelse Hafslund kirkegård - ferdigstilling

Forslag til vedtak:

Vedlagte forslag til fordeling av kostnader foreslås vedtatt.

Investerings- og driftsbudsjettet for 2019 justeres med følgende:

Dekning av tidligere års underskudd, kr 570 000,-, regnskapskonto 053000 010 3110 301/25600023 010

Etablering av nyanlegg, kr 1 585 164,-, regnskapskonto 023050 010 3110 301

MVA, kr 396 291,-, regnskapskonto 042925 010 3110 301

MVA komp, kr 396 291,-, regnskapskonto 072925 010 8900 301

Tilskudd fra S.borg komm, kr 1 200 000,-, regnskapskonto 083000 010 3110 301

Bruk av ubundne investeringsfond, kr 417 841,-, regnskapskonto 094010 010 3110 301/25300303, 25300312

Bruk av ubundne driftsfond, kr 537 323,-, regnskapskonto 194000 010 3110 301/ 25600023

Overføring til investeringsregnsk., kr 537 323,-, regnskapskonto 157000 010 3110 301

Overføring fra driftsregnskapet, kr 537 323,-, regnskapskonto 097000 010 3110 301

Møtebehandling:

Drenering og beplantning av rodondendro-bed utsettes. KF ønsker en befaring på Hafslund kirkegård ifbm. neste møte.

Vedtak:

Vedlagte forslag til fordeling av kostnader vedtatt med unntak av drenering og beplantning av rodondendron-bed.

Investerings- og driftsbudsjettet for 2019 justeres med følgende:

Dekning av tidligere års underskudd, kr 570 000,-, regnskapskonto 053000 010 3110 301/25600023 010

Etablering av nyanlegg, kr 913 875,-, regnskapskonto 023050 010 3110 301

MVA, kr 228 469,-, regnskapskonto 042925 010 3110 301

MVA komp, kr 228 469,-, regnskapskonto 072925 010 8900 301

Tilskudd fra S.borg komm, kr 1 200 000,-, regnskapskonto 083000 010 3110 301

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Bruk av ubundne investeringsfond, kr 283 875,-, regnskapskonto 094010 010 3110 301/25300303, 25300312

Sak 029/19 Varteig kirke - utvendig maling

Forslag til vedtak:

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Møtebehandling:

Saken utsettes. Det vurderes å legge ut jobben på Doffin med tydelig beskrivelse. Kirkevergen vurderer saken videre og vurderer prioriteringer for 2020.

Vedtak:

Saken utsettes.

Det vurderes å legge ut jobben på Doffin med tydelig beskrivelse. Kirkevergen vurderer saken videre og vurderer prioriteringer for 2020.

Sak 030/19 Røykgasskjøler til krematoriet - delegert myndighet til AU

Forslag til vedtak:

Kirkelig fellesråd gir AU delegert myndighet til å vedta anskaffelse av ny kjel i henhold til mottatt anbud.

Kostnaden belastes i sin helhet det ubundne driftsfondet fra krematoriedriften.

Møtebehandling:

Vedtak:

Kirkelig fellesråd gir AU delegert myndighet til å vedta anskaffelse av ny kjel i henhold til mottatt anbud.

Kostnaden belastes i sin helhet det ubundne driftsfondet fra krematoriedriften.

Fellesrådet er opptatt av spesialisert kompetanse fra leverandør.

Sak 031/19 Søknad om oppsetting av to sidesteiner - ny behandling

Forslag til vedtak:

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg vedtar:

1. at det er mulig å gjøre avvik fra bestemmelsene om størrelse på gravminne på felt 1-2 (oldtidskirkegården) på Skjeberg gravlund. Søknad om slike avvik skal legges frem for kirkelig fellesråd.
2. at administrasjonen kan avslå søknad om avvik på alle andre gravfelt i Sarpsborg uten å forelegge søknaden for kirkelig fellesråd.

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

3. at vedtaket i sak 17/19 reverseres og at søknad om montering av sidesteiner på gravminne på Skjeberg gravlund innvilges.

Møtebehandling:

Vedtak:

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg vedtar:

1. at det er mulig å gjøre avvik fra bestemmelsene om størrelse på gravminne på felt 1-2 (oldtidskirkegården) på Skjeberg gravlund. Søknad om slike avvik skal legges frem for kirkelig fellesråd.
2. at administrasjonen kan avslå søknad om avvik på alle andre gravfelt i Sarpsborg uten å forelegge søknaden for kirkelig fellesråd.
3. at vedtaket i sak 17/19 reverseres og at søknad om montering av sidesteiner på gravminne på Skjeberg gravlund innvilges.

Sak 032/19 Orienteringer juni

Forslag til vedtak:

Kirkelig fellesråd tar saken til orientering.

Møtebehandling:

Vedtak:

Kirkelig fellesråd tar saken til orientering.

For Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Trine-Lise Skinstad
økonomikonsulent

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Dato:	30.08.2019
Arkivsak	16/00078
Dokumentnummer:	16/00078-008
Arkivkode:	012.7
Saksbehandler:	Trine Lise Skinstad

Saksnr	Sak	Møtedato
034/19	Til orientering i KF - møtebok AU 23.08.19	11.09.2019

Saksfremstilling

Møtebok fra Kirkelig fellesråds arbeids- og økonomiutvalgs møte den 23.08.19.

Utredning:

Til Kirkelig fellesråds arbeids- og økonomiutvalgs møte den 23.08.19 forelå det en sak til vedtaksbehandling. Det ble fattet vedtak i saken.

Forslag til vedtak

Møtebok fra Kirkelig fellesråds arbeids- og økonomiutvalgsmøte den 23.08.19 tas til orientering.

Møtebehandling

Vedtak

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Møtebok for Kirkelig fellesråds arbeids- og økonomiutvalg

Møtedato: 23.08.2019
Møtetid: kl. 08:00
Møtested: Kirkekontor, Råkilveien 2, 1710 Sarpsborg

Tilstede:
Sidsel Schade, Thormod Bjerkholt, Espen Feilberg Jacobsen.

Meldt forfall:
Kari Mangrud Alvsvåg.

Saker

Sak 005/19 Flytting av urne Tune kirkegård

Forslag til vedtak:

Urnen flyttes fra gravstednummer 10.21.06.008 på Tune kirkegård til gravstednummer 10.43.01.004 på Tune kirkegård.

Møtebehandling:

Vedtak:

Urnen flyttes fra gravstednummer 10.21.06.008 på Tune kirkegård til gravstednummer 10.43.01.004 på Tune kirkegård.

For Kirkelig fellesråds arbeids- og økonomiutvalg

Trine-Lise Skinstad
økonomikonsulent

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Dato:	30.08.2019
Arkivsak	16/00006
Dokumentnummer:	16/00006-019
Arkivkode:	012.3
Saksbehandler:	Trine Lise Skinstad

Saksnr	Sak	Møtedato
035/19	Til orientering i KF - møtebok fra Kirkelig fellesråds administrasjonsutvalgs møte den 28.06.19 og 30.08.19	11.09.2019

Saksfremstilling

Vedlegg: (unntatt offentlighet Offl. § 23.1)

Møtebok fra Kirkelig fellesråds administrasjonsutvalgs møte den 28.06.19 og 30.08.19.

Utredning:

Til Kirkelig fellesråds administrasjonsutvalgs møte den 28.06.19 forelå det 9 saker til behandling. Det ble gjort vedtak i alle sakene.

Til Kirkelig fellesråds administrasjonsutvalgs møte den 30.08.19 forelå det 2 saker til behandling. Det ble gjort vedtak i begge sakene.

Forslag til vedtak

Møtebok fra Kirkelig fellesråds administrasjonsutvalgs møte den 28.06.169 og 30.08.19 tas til orientering

Møtebehandling

Vedtak

Dato:	04.09.2019
Arkivsak	06/00100
Dokumentnummer:	06/00100-040
Arkivkode:	563
Saksbehandler:	Asbjørn Paulsen

Saksnr	Sak	Møtedato
036/19	Orienteringssak - Blomsterbed Hafslund gravlund	11.09.2019

Saksfremstilling

Fellesrådet ble i forrige møte enige om å gjennomføre en befaring på området slik at man blir bedre i stand til å vurdere saken. På tross av at saken settes opp som orienteringssak denne gangen blir det møtestart på Hafslund gravlund kl. 18.30 ved gjennomgang av denne saken.

Denne saken har vært til behandling i fellesrådet tidligere, i sak 28/19.

Det ble i forrige møte vedtatt å utsette behandlingen som omfattet utbedringen av blomsterbedet på gravlunden. AU gjennomførte en befaring på området under sitt møte, og ønsker at det utarbeides alternative forslag til løsning i dette bedet.

Det utarbeidet et forslag til beplantning av området i samarbeid med driftsleder og driftsavdeling. Ved befaring på gravlunden er det tydelig at det finnes planter som trives bedre i området enn de rhododendronplantene som ble satt der i utgangspunktet. I tillegg ser det ut til at dreneringen er god nok i ytterkantene av blomsterbedet hvor mange av plantene fortsatt står fint.

Når denne vurderingen er gjennomført vil saken legges frem for fellesrådet igjen, med alternative løsningsforslag.

Forslag til vedtak

Saken tas til orientering

Møtebehandling

Vedtak

Dato:	02.09.2019
Arkivsak	18/00057
Dokumentnummer:	18/00057-004
Arkivkode:	112
Saksbehandler:	Trine Lise Skinstad

Saksnr	Sak	Møtedato
037/19	Budsjettkontrollrapport for perioden 01.01.19 - 31.08.19	11.09.2019

Saksfremstilling

Regnskaps-og budsjettoversikter

Oversikt over drifts-/ investeringsfond

Utredning:

Vedlagt følger en oversikt over bokførte inntekter og utgifter pr. 31.08.19 for Kirkelig fellesråds generelle drift, gravstellvirksomheten og krematoriedriften. I tillegg vedlegges en oversikt over drifts- og investeringsfond.

Her følger noen kommentarer til tallene i oppstillingene:

Kirkelig fellesråds generelle drift:

10 Lønn- og sosiale utgifter:

Pr. utgangen av 2. tertial er bokført lønnsforbruk 8,73 % lavere enn budsjettet for perioden. I tillegg er det inntektsført lønnsrefusjon fra NAV med kr 861 520,-. Mindreforbruket skyldes bla. at midler budsjettet til markedsføringsstilling ennå ikke er benyttet, sesongarbeidere blir avlønnnet på etterskudd etter timeliste samt at lønnsjustering ifbm. lønnsoppjøret foretas i september. I tillegg har det vært noen vakanser på trosopplæring.

11/12 Kjøp av varer og tjenester:

Regnskapet viser et lavere forbruk enn budsjettet. Hovedårsaken er om lag 0,5 mill kr. som er budsjettet til utbedring på Sarpsborg krematorium ennå ikke er benyttet.

13 Refusjoner/ overføringer

I hht. budsjett.

14 Tilskudd og gaver/ MVA:

Om lag i hht. budsjett.

15 Finansutgifter:

Omlag i hht. budsjett.

16 Salg, egenbetaling og avgifter:

Bokført beløp er noe lavere enn budsjettet. Hovedårsaken er at fakturering ifbm. leie og salg av tjenester er foretatt tom 24.07.19.

17 Refusjoner/ overføringsinntekter:

Avviket skyldes ikke budsjettet lønnsrefusjon fra NAV på kr 861 520,-, til fradrag kommer lavere intern overføring tilhørende utbedring på Sarpsborg krematorium på om lag 0,5 mill kr.

18 Tilskudd og gaver:

Tilskudd fra DnK på kr 2 651 537, - inneholder andel av sentrale trosopplæringsmidler, andel av

Kirkelig fellestråd i Sarpsborg

tilskudd til diakoni, adm. hjelp for prostene samt tilskudd til valg 2019. Driftstilskuddet fra Sarpsborg kommune er i hht. budsjett. Andre ikke budsjetterte tilskudd er til vintersangfest, trosopplæringsaktiviteter, jubileumsgudstjeneste og tilskudd fra menighetsråd.

19 Finansinntekter

Posten bruk av tidligere års overskudd er i hht budsjett. Renteinntekter er noe høyere enn budsjettert. Bruk av ubundet fond er noe lavere enn budsjettert da utgifter til markedsføringsstilling ikke er benyttet. Bruk av bundet fond er budsjettert til å dekke noe lønnsutgifter i trosopplæringen, men disse lønnsmidlene ennå ikke er benyttet.

Konklusjon:

I hht. oversikten over Kirkelig fellestråds generelle drift pr. 31.08.19 er det bokført et merforbruk på kr 72 127,- mens periodisert budsjett viser et merforbruk på kr 2 259 912,-. Differansen på kr 2 187 785,- skyldes i hovedsak mindreforbruk på lønn og refusjoner fra NAV.

Gravstellvirksomheten:

Gravstellvirksomheten har pr. 2. tertial et bokført mindreforbruk på kr 1 280 280,-,- mot et periodisert mindreforbruk på kr 728 139,-. I hovedsak skyldes differansen mindreforbruk på lønn. Lønnsforbruket er noe lavere da sesongarbeiderne nå blir avlønnet på timesbasis med etterskuddsvis utbetaling, noe som ikke ble hensyntatt i periodisert budsjett.

Krematoriedriften:

Krematoriedriften viser pr. 2. tertial et bokført merforbruk på kr 1 046 855,-, mot et periodisert mindreforbruk på kr 789 499,-. Årsaken til avviket på kr 1 836 354,- er lavere inntekter ifbm. kremasjoner enn budsjettert, og et høyere forbruk på posten for varer og tjenester. Dette skyldes utfordringene med kremasjonsovnene, både utgifter til utbedring og utgifter til kremasjoner ved Alfaset krematorium. Det ble i sak 063/18 vedr. driftsbudsjett for 2019 vedtatt en avsetning til ubundet driftsfond på kr 941 749,-. Denne avsetningen er nå ikke reell, og det foreslås dermed at beløpet ombudsjetteres til posten for kjøp av varer og tjenester.

Investeringsregnskapet:

I investeringsregnskapet pr. 2. tertial 2019 er det bokført utgifter i forbindelse med utvidelse av Hafslund kirkegård, kjøp av lysmaster til Skjeberg kirkegård, utredning av nytt krematorium, kjøp av kistehåndteringsvogn, egenkapitaltilskudd til KLP samt inndekning av merforbruk 2018.

Forslag til budsjettjustering:

Krematoriedriften:

Som gjort rede for ovenfor foreslås det å nulle ut budsjettert avsetning til ubundne driftsfond på kr 941 749,-, og øke posten for kjøp av varer og tjenester med dette beløpet. Det er fortsatt usikkerhet rundt både utgifter og inntekter i forbindelse med krematoriedriften, og en endelig justering må foretas i desember.

Kjøp av stoler i Greåker kirke:

Det ble i sak 027/19 vedtatt å kjøpe inn nye stoler til Greåker kirke. Utgiften på kr 91 000 eks. mva. ble vedtatt dekket inn av budsjetterte midler til inventar/ vedlikehold av kirkebygg. I møtet ble det stilt spørsmål om ikke utgiften kunne bokføres i investeringsregnskapet.

Vi har drøftet dette og kommet frem til at selv om beløpet er under grensen for utgiftsføring i investeringsregnskapet er stolene ment å vare i flere år, og det er sannsynlig at det må kjøpes inn flere stoler.

Kirkelig fellestråd i Sarpsborg

Den totale utgiften fra Sørli prosjektinnredninger er på kr 94 200,-. Det foreslås dermed å ombudsjettere kr 94 200,- fra posten for kjøp av varer og tjenester på driftsregnskapet til kjøp av inventar på investeringsregnskapet.

Forslag til vedtak

Budsjettkontrollrapporten for perioden 01.01.19 til 31.08.19 tas til orientering.

Driftsbudsjettet for krematoriedriften foreslås endret med følgende:

Avsetning til ubundne driftsfond, reduseres med kr 941 749,-, regnskapskonto 154000 012 3125

Kjøp av varer og tjenester, kr 941 749,-, regnskapskonto 110000 012 3125

Mva, kr 169 514,-, regnskapskonto 142925 012 3125

Mva komp, kr 169 514,-, regnskapskonto 172925 012 8900

Driftsbudsjett og investeringsbudsjett for kirkebygg foreslås endret med følgende:

Kjøp av varer og tjenester i driftsbudsjettet reduseres med kr 94 200,-, regnskapskonto 110000 010 2110

Mva reduseres med kr 16 956,-, regnskapskonto 142925 010 2110

Mva komp reduseres med kr 16 956,-, regnskapskonto 172925 010 2110

Kjøp av inventar, kr 94 200,-, regnskapskonto 020000 010 2110 223

Mva, kr 16 956,-, regnskapskonto 042925 010 2110 223

Mva komp, kr 16 956,-, regnskapskonto 072925 010 8900 223

Møtebehandling

Vedtak

Regnskapsrapport for Kirkelig fellestråds generelle drift pr 31.08.19

Gruppering					
10 Lønn	16 467 587	18 041 885	91,27		
11 Varer og tjenester	7 836 309	8 358 223	93,76		Avvik hovedsak utbedr. av S.borg krem
13 Refusjoner (utgifter)	65 000	65 000	100,00		Trosoppplæring
	1380	65 000			
14 Tilskudd gaver til andre	1 838 671	1 869 958	98,33		Frie midler, Kurlandkirken, SKOF
	1429	1 540 139			Dialogforum, tap, gaver
	1450	298 152			
	1470	31 667			
15 Finansieringsutgifter	2 770 189	2 798 571	98,99		
	1500	258			
	1540	2 453 571			Resultat 2018
	1570	316 361			KLP, Iys Skjeberg
Sum utgifter	28 977 756	31 133 637			
16 Salg, egenbetalinger og avgifter	-984 523	-1 101 803	89,36		
17 Refusjoner (inntekter)	-5 316 159	-5 055 501	105,16		
	1710	0			
	1729	-1 540 139			
	1740	0			
	1750	-140 361			Lønnsref. S.borg men. 30% stilling
	1780	-3 375 000			Utbedr. krem. bygg. adm. tilsk. gravstell og krem. drift
18 Tilskudd og gaver fra andre	-19 779 110	-19 581 850	101,01		
	1800	-2 521 850			
	1830	-17 000 000			
	1840	0			
	1850	-10 000			
	1870	-50 000			
19 Finansinntekter	-2 825 837	-3 134 571	90,15		
	1900	-50 000			
	1930	-2 453 571			KLP, lønnsmidler markedsføringsstilling
	1940	-260 186			Lønnsmidler trosoppplæring
	1950	0			
Sum inntekter	-28 905 629	-28 873 725			
Merforbruk pr 31.08.19	72 127	2 259 912			

Regnskapsrapport for gravstellvirksomheten pr 31.08.19

Gruppering				
10 Lønn	410 130	865 195	47,40	
11 Varer og tjenester	208 350	238 853	87,23	
13 Refusjoner (utgifter)	130 000	130 000	100,00	
	1380	130 000		
	Interne overføringer			
15 Finansieringsutgifter	249 469	249 469	100,00	
	1540	249 469		
	Avsetning til ubundne fond			
Sum utgifter	997 949	1 483 517		
16 Salg, egenbetalinger og avgifter	-1 974 746	-1 916 667	103,03	
19 Finansinntekter	-303 483	-294 989	102,88	
19 Renteinntekter	-28 494	-20 000		
19 1930	Bruk av tidligere års mindreforbruk	-274 989		
Sum inntekter	-2 278 229	-2 211 656		
Mindreforbruk	-1 280 280	-728 139		

Regnskapsrapport for krematorievirksomheten pr 31.08.19

Gruppering				
10 Lønn	1 257 751	1 401 961	89,71	
11 Varer og tjenester	2 559 896	1 487 000	172,15	
13 Refusjoner (utgifter)	2 660 164	3 180 000	83,65	
13 1380	Interne overføringer	3 180 000		
14 MVA som gir rett til kompensasjon, tap utest. fordr.	205 602	311 460	66,01	
15 Finansieringsutgifter	776 599	1 332 132	58,30	
	1540	624 138		
	Avsetning til ubundne fond			
15 1570	Overføring til investeringsregnskapet	707 994		
Sum utgifter	7 460 012	7 712 553		
16 Salg, egenbetalinger og avgifter	-2 832 191	-3 753 460	75,46	
17 Refusjoner (inntekter)	-203 809	-311 460	65,44	
17 1710	Sykkelønnrefusjon/refusjoner fra trygdeataten	0		
17 1729	Kompensasjon MVA kompensasjon	-311 460		
19 Finansinntekter	-3 377 157	-4 437 132	76,11	
19 1900	Renteinntekter	-85 000		
19 1930	Bruk av tidligere års mindreforbruk	-624 138		
19 1940	Bruk av ubundne fond	-3 727 994		
Sum utgifter	-6 413 157	-8 502 052		
Merforbruk/ mindreforbruk pr 31.08.19	1 046 855	-789 499		

Avvik skyldes utfordr. med kremasjonsovnene

Utbedr. Av krem. bygg

Resultat 2018

OVERSIKT OVER DRIFTS- OG INVESTERINGSFOND

UBUNDENE DRIFTSFOND

Konto	Tekst	Overført fra 2018	Avsatt pr. 310819	Bokført bruk pr. 310819	Vedtatt bruk pr. 310819	Rest. til disposisjon pr. 310819	Rest. sum av vedtatt bruk pr. 310819	Saldo på regnskapskonto pr. 310819
25600060 010	Egenandel bygg- og person forsikring	142 240,00				142 240,00	0,00	142 240,00
25600090 010	Etter- og videreutdanning	63 035,63				63 035,63	0,00	63 035,63
25600022 010	Bygningsmessig vedlikehold	358 635,15				358 635,15	0,00	358 635,15
25600023 010	Generelt driftsfond	7 262 650,52	2 453 571,07	260 185,60	615 000,00	9 101 221,59	354 814,40	9 456 035,99
25600025 012	Kremasjonsvirksomheten	10 149 563,64	624 137,95	2 652 625,41	4 022 994,00	6 750 707,59	1 370 368,59	8 121 076,18
25600050 011	Generelt driftsfond gravstell	2 196 231,49	249 469,04			2 445 700,53	0,00	2 445 700,53
	Totalt	20 172 356,43	3 327 178,06	2 912 811,01	4 637 994,00	18 861 540,49	1 725 182,99	20 586 723,48

UBUNDNE INVESTERINGSFOND

Konto	Tekst	Overført fra 2018	Avsatt pr. 310819	Bokført bruk pr. 310819	Vedtatt bruk pr. 310819	Rest. til disp. pr. 310819	Rest. sum av vedtatt bruk pr. 310819	Saldo på regnskapskonto pr. 310819
25300303 010	Tune kirkegård - utvidelse	353 721,92			219 755,24	133 966,68	219 755,24	353 721,92
25300312 010	St. Olav gravlund - driftsbygg	64 119,76			64 119,76	0,00	64 119,76	64 119,76
	Totalt	417 841,68	0,00	0,00	283 875,00	133 966,68	283 875,00	417 841,68

BUNDNE DRIFTSFOND

Konto	Tekst	Overført fra 2018	Avsatt pr. 310819	Bokført bruk pr. 310819	Vedtatt bruk pr. 310819	Rest. til disp. pr. 310819	Rest. sum av vedtatt bruk pr. 310819	Saldo på regnskapskonto pr. 310819
25199003 010	Avsatte sentrale trosoppføringsmidler	675 478,60			450 000,00	225 478,60	450 000,00	675 478,60
25199004 010	Avs. andre ørem. trosoppf. midler	33 459,23				33 459,23	0,00	33 459,23
25199006 010	1000-jubileum idebønner pilgrimsvandr	5 585,06				5 585,06	0,00	5 585,06
25199008 010	Kulturiltak	93 821,00				93 821,00	0,00	93 821,00
	Totalt	808 343,89	0,00	0,00	450 000,00	358 343,89	450 000,00	808 343,89

Dato:	04.09.2019
Arkivsak	18/00055
Dokumentnummer:	18/00055-002
Arkivkode:	09
Saksbehandler:	Asbjørn Paulsen

Saksnr	Sak	Møtedato
038/19	Nye nettsider for kirken i Sarpsborg	11.09.2019

Saksfremstilling

Kirkelig fellesråd vedtok i sak 33/18 å igangsette et forprosjekt rundt nye nettsider.

Det har i tiden etter det blitt arbeidet med å utrede spørsmålene som ble stilt under forrige behandling.

På hvilke nivåer skal det opprettes nettsider?

Foreløpige tilbakemeldinger har vist et behov for å etablere nettsider på flere nivåer enn i dag. I forprosjektet har vi gått ut fra etablering av sider for de ulike samarbeidsområdene øst, vest og sentrum, samt en egen nettside for fellesrådet. Dette vil vurderes også videre i prosjektet men framstår nå som den mest hensiktsmessige løsningen.

Hvem skal sitte i prosjektgruppen?

I arbeidet med forprosjektet har kommunikasjonsmedarbeider i samarbeid med kirkevergen utarbeidet forslagene. Vi har underveis forhørt oss med ledergruppen og stabene i forhold til spørsmål underveis. Når man går videre med prosjektet bør det være minst en representant fra hvert samarbeidsområde (administrator) med en stedfortreder.

Hva ønsker vi med våre nettsider?

Erfaringer fra nettsideprosjekter i andre fellesråd har vist at det er viktig å definere bruken av nettsidene. Publikum vil i liten grad besøke våre nettsider før de har et konkret spørsmål de ønsker svar på. Dette gjelder f.eks. ved dåp, konfirmasjon, vigsel og gravferd. Det er derfor viktig at nettsidene våre er enkle å navigere på når man har et konkret behov. Det vil også være hensiktsmessig å ta i bruk automatiske påmeldingsløsninger som gjør at publikum slipper å forholde seg til våre åpningstider ved f.eks. melding av dåp.

I tillegg vil det være nyttig at informasjon vi markedsfører på andre plattformer (sosiale medier) linker til nettsidene våre slik at publikum blir ledet til sidene våre så ofte som mulig og blir kjent med disse.

Hvem skal ha ansvaret for vedlikehold av nettsidene, og hvem skal legge ut oppdatert informasjon.

Ved oppstart av prosjektet vil det være naturlig at prosjektgruppen fyller sidene med informasjon. Det vil også være naturlig at disse blir superbrukere i forhold til endringer av sidene i etterkant. Likevel må det forutsettes at alle ansatte skal kunne publisere sine egne nyheter og enkle artikler på sidene. Det vil bli gjennomført opplæring for stabene når nettsidene er klare.

Økonomi

Nettsidene vi har i dag er levert av Agrando, som også leverer annen programvare som benyttes som fagprogrammer. De gamle sidene hadde i 2019 en kostnad på kr. 23.616,-.

De nye sidene vil få en kostnad på kr. 3600 pr. startside. Ved foreslått løsning vil sidene da ha en årlig kostnad på kr. 14.400,-.

Det vil i en overgangsperiode være nødvendig å betale for begge løsninger, men det vil jobbes for å gjøre

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

denne overgangsperioden så kort som mulig.

Foreløpige nettsider vil bli presentert i møtet.

Forslag til vedtak

Kirkelig fellesråd vedtar å igangsette hovedprosjektet med nye nettsider i henhold til de presentasjonene som har blitt gitt i saken.

Møtebehandling

Vedtak

Dato:	04.09.2019
Arkivsak	19/00011
Dokumentnummer:	19/00011-004
Arkivkode:	30
Saksbehandler:	Asbjørn Paulsen

Saksnr	Sak	Møtedato
039/19	Orienteringer september	11.09.2019

Saksfremstilling

Vedlegg:

1. Referat fra møte om taket på Sarpsborg kirke.
2. Visitasinnberetning Varteig
3. Program for visitas

Kirkevergen har følgende orienteringssaker:

- Kirkevalget 2019 – Kirkevalget gjennomføres 8.-9. september, med opptelling av stemmer 10. september. Det vil i møtes orienteres om gjennomføringen av årets valg og hvilke erfaringer vi har gjort oss.
- Møte med riksantikvar, KA og kirkerådet vedr. solceller på taket av Sarpsborg kirke. Det er nedsatt en komite som vil utarbeide en veileder for fremtidige prosjekter med solceller på kirkebygg. I den forbindelse ønsket komiteen et møte i Sarpsborg. Se vedlagt referat
- Visitas i Varteig
Visitasinnberetningen er oversendt bispedømmekontoret, og et foreløpig program er planlagt. Begge deler er vedlagt.
- Krematoriet har under stengningen i sommer blitt vedlikeholdt med ommuring og periodisk kontroll. Det har blitt avdekket flere forhold som man antok kunne påvirke temperaturen på røykgassen, og alle disse har blitt utbedret. Likevel er det i skrivende stund umulig å ha kontinuerlig drift på ovnen. Vi klarer å benytte anlegget innenfor riktige temperaturer ved godt opphold og temperatursenkning mellom kremasjonene. Dette vil trolig gjøre oss i stand til å sørge for kremasjon av avdøde innenfor kommunen inntil videre.
Vi har derfor bedt om en ny vurdering av kostnad for en kjele med større kjølekapasitet, og vil få avklart dette så snart som mulig.
Det ble i sak 30/19 delegert myndighet til AU for innkjøp av ny kjel, og dette gjør at vi vil kunne få til en rask avklaring når forslag til løsning foreligger.

Forslag til vedtak

Saken tas til orientering

Møtebehandling

Vedtak

Møtereferat – Arbeidsutvalg solceller på kirketak

21. august 2019 - befaring og evaluering Sarpsborg kirke

Tilstede	Asbjørn Paulsen, kirkeverge Anne Gro Lamberg, Sarpsborg kommune, prosjektleder Thormod Bjerkholt, Fellesrådsleder Odd August Andersen, Representant fra bispedømmekontoret Hans-Jürgen Schorre, KR Oddbjørn Sørmoen, KA Olaf Steen, RA Einar Karlsen, RA Harald Ringstad, KA (referent) Ikke tilstede: Ove Morten Berge, KR
	

Neste møter	3. september, kl. 0900 – 11.30 i Kirkens hus 24. september, kl. 12.30 – 16.00 hos RA	Oddbjørn Olaf
-------------	---	------------------

Bakgrunn for møte	En arbeidsgruppe med medlemmer fra KA, KR og RA ønsker å utarbeide en veileder for vurdering og installasjon av solcelle-anlegg på kirketak. Besøket i Sarpsborg skulle gi innblikk i deres erfaringer med montering av solceller på kirketaket.
Åpne spørsmål/punkter	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fellesrådet skal inngå plusskundeavtale med nettselskapet for salg av overskuddsstrøm. ➤ Er det bortsett fra kirkens hovedsikring og bryterene på invetertene, montert en hovdbryter for å koble solcelleanlegget fra nettet og hvor er denne i såfall montert? ➤ Hvilke nye rutiner har brannvesenet etablert for slukking av brann på Sarpsborg kirke? ➤ Hvilken internkontrollrutiner har fellesrådet etablert for Sarpsborg kirke og hvor ofte blir de gjennomført? ➤ Er det vurdert kompensere tiltak for å øke brannsikkerheten, som for eksempel et slukkeanlegg? ➤ Strømproduksjonen skal etter hvert visualiseres ulike steder. ➤ Det er fint om arbeidsgruppa kan få en kopi av prosjektets ferdigstillingsrapport.

Tilbakeblikk på prosessen	<p>- 16.02.2017 møte i Sarpsborg: Anne Gro Lamberg fra Sarpsborg kommune, kirkeverge Jon Veflingstad og Harald Ringstad (KA).</p> <p>- 02.10.2017 møte hos KA: kirkeverge Jon Veflingstad, Harald Ringstad (KA) og solcelleprodusenten Sunstyle.</p> <p>- 15.02.2018 Sarpsborg kommunes formannskap vedtok å gi penger til et solcelleanlegg på Sarpsborg kirke.</p> <p>- Mai 2018: Kommunen sender ut tilbudsforespørsel for et solcelleanlegg.</p> <p>- 28.09.2018 Odd August Andersen fra bispedømmekontoret ringte Harald Ringstad og drøftet solcelleanlegg på Sarpsborg kirke.</p> <p>- 04.10.2018 fellesrådet sender søknad til bispekontoret.</p>
Før møte	<p>Følgende spørsmål ble oversendt fellesrådet i forkant av møte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sarpsborg kirke har ingen vernestatus men har likevel en kulturminneverdi for lokalsamfunnet og byen. Hvilke kulturminnefaglige vurderinger ble gjort i forkant? • Hvordan vil tiltaket være synlig og påvirke opplevelsen av kirken og kirkens omgivelser? • Hvordan vil tiltakets omfang og inngrep gripe inn i eldre/ opprinnelig materialer og konstruksjoner? • Hvordan var vurderingene i forhold til at tiltaket kan medføre risiko for kirkeinteriør og inventar med høy bevaringsverdig? • Hvordan ble reversibilitet av tiltaket vurdert? • Hvilke andre vurderinger ble gjort? • Var solcelleprosjektet en del av en helhetlig miljøvurdering for fellesrådet eller menigheten? Hvis ja, på hvilken måte? • Hvilke vurderinger preget kommunen arbeid i prosjektet? • Hvordan ble brannsikkerhet og ROS ivaretatt og vurdert? Hvilke tiltak ble i denne sammenheng konkret gjennomført? • Hvilke positive og negative vurderinger og erfaringer har dere fra prosjektet nå i etterkant av at solcellene er montert?

Stikkord fra møte	<p>- Biskopen var godkjenningsmyndighet for solcelleprosjektet, men var ikke involvert i prosessen og i ulike vurderinger. Da stillaset ble satt opp for å montere solcellene så manglet tiltaket godkjenning frå Biskopen. Biskopen gjorde ingen kulturfaglige vurderinger.</p> <p>- Kirken har ikke et kommunalt vern.</p> <p>- Rehabiliteringen av takket for omtrent 3 år siden var mangelfullt og taket hadde vært utan takstein. Takpappen begynte å vise svakheter og det hastet derfor med å utbedre og tette taket.</p> <p>- Andersen: <i>Det var viktig for Biskopen at man gjorde et inngrep som var reversibelt og som ikke var styggere en pappen som lå der. For biskopen var miljøaspektet og at det var reversibelt viktig. Biskopen vurdering var at det hastet med å få på plass et takskall.</i></p> <p>- Ny kirkeverge kom sent inn i prosessen.</p> <p>- Kommunes administrasjon beregnet at anlegget ikke var økonomisk lønnsomt og foreslo andre enøktiltak som varmepumpe som ville kunne gi en 50% innsparing,</p>
-------------------	---

men formannskapet var opptatt av at Sarpsborg kirke skulle være et signalbygg og profilering som et miljøprosjekt var viktig.

- Administrasjonen skrev saken til politisk behandling i formannskapet. Tiltaket var en stor kostnad på kr 800.000.

- Senere viste det seg at den gamle hovedtavla måtte skiftes ut for å kunne koble til solcelleanlegget, og det måtte legges delvis ny inntakskabel. Men for kommunen ville kostnadene for ny tavle og inntakskabel uansett komme før eller senere.

- Fellesrådet har en tjenesteytingsavtale med kommunen som innebærer at kommunen administrerer slike prosjekter.

- Kommunen ville ha et signalbygg også fordi kirken er nabobygget til rådhuset. Kommunen har etter Plan og bygningsloven et ansvar og skal vurdere fasadeendringer, dvs. estetiske vurderinger og utføre kulturminnevurderinger. Det ble ikke gjort.

- Flere av spørsmålene som ble stilt av arbeidsgruppa fra KR/RA/KA, hadde prosjektdeltagerne ikke stilt seg i forkant.

- Fellesråd og kommunen har fått flere positive tilbakemeldinger på det ferdige solcelleanlegget. Nå ser alle at det er gjort noe med kirka. Signalbygg-effekten er tydelig. Vi ser at solceller er pent.

- Siden kirka ikke har noe vern har Riksantikvaren (RA) ikke vært involvert i prosjektet og i vurderingene som ble gjort. RA fikk ingen spørsmål i forkant frå fellesrådet eller bispekontoret. RA var derfor interessert i hvilke vernespørsmål som ble stilt i forbindelse med prosessen.

- Spørsmålet ble stilt, hvorfor er Sarpsborg kirke ikke listeført? I forbindelse med Kirkerundskrivet som kom i 2000, vurderte RA at denne kirka ikke skulle gis et særskilt nasjonalt vern.

- Alle kirkebygg har en lokal verdi og noen har regional/ nasjonal verdi. Sarpsborg kirke er for Sarpsborg by en viktig bygning og det er biskopen som skal ivareta kirka og dens behov. Dette gjelder også i reguleringssaker hvor Plan og bygningsloven er overstyrende.

- Egenprodusert solcellestrøm vil dekke omtrent 12% av kirkens energibehov. Produksjonen blir et tilskudd, men gir ikke et overskudd. Solcellene har en levetid på minst 25 år.

- RA jobber mye med brannsikring og brannsikkerhet i oppvarmingsprosjekter. Hvilke vurderinger ble gjort i denne sammenheng? Prosjekterende og kommunen hadde stort fokus på brannsikkerhet. For å øke den ble det blant annet valgt å legge alle kabler og omformer/ inverter utenfor tak og vegger.

- De lokale aktørene var åpne om prosessens svakheter.

Bjerkholt: Fellesrådet vil se på lønnsomheten etter hvert. Signalbyggeffekten er viktig, og anlegget er det blidt veldig pent. Jeg måtte se to ganger etter for å se om det er lagt solceller. Var i Europa og så at mange kirker som er bygd om til leiligheter ol, og hvor kirka fortsatt er i bruk, men det er ikke pent. Man kan ikke legge solceller på middelalderkirke.

Lamberg: *Det var opprinnelig skifer. Så ble det liggende kun papp, men den ble liggende for lenge, 3 år, det var tenkt at steinen skulle komme raskt men så drøyde det. Utførsel og pappen var elendig. Undertaket var bra, det var gjort noen midlertidig arbeid og pappen var lappet på. Skiferen var fjernet og kaste fordi den var dårlig.*

Steen: *Hadde man en lønnsomhetsberegning for prosjektet?*

Paulsen: *Ja, det ble gjort og ga lønnsomhet etter en 30 års tilbakebetalingstid.*

Lamberg: *Politikerene var opptatt at dette skulle være synlig, kirken ligger sentralt og godt plassert. Det er også gode solforhold. Takflaten mot nord med «dummies» utan solceller, ga samme kostnad som ny skifer.*

Paulsen: *Brannvesenets vurdering er at det å ha kun solceller på sørsiden øker brannsikkerheten, da man ved brann kan komme inn gjennom på nordsiden. ASKO-brannen viste at man ikke bør legge solceller på hele taket, men trenger mellomrom for at brannvesenet kan komme til.*

Karlsen: *For å øke brannsikkerheten må man kanskje kompensere med noe og det kan være et slukkeanlegg.*

Paulsen: *Utfordring med ny oppvarming som vi planlegger er at vi har 100% el-oppvarming i dag og det blir dyrt hvis vi konverterer til vannbåren oppvarming. I dag har vi Esva i benkene, men brannvesenet har ikke vurdert dette som en risiko.*

- Det blir viktig å jobbe videre med ny oppvarming som er basert på vannbåren oppvarming og bergvarme med energibrønner.

Bjerkholt: *Vi har vurdert solcellene som reversibelt. Derfor er anlegget ikke negativt for bla. kirkerommet.*

Sørmoen: *På Strand kirke måtte man rette taket vesentlig. I Sarpsborg er det bare justert i mindre grad.*

Bjerkholt: *Hvis det er kommunen som fortsatt skal finansiere kirkene, så vil kommunen fatte sine beslutninger ut ifra egne vurderinger og prioriteringer. og legge sine føringer. Ligger finansieringen hos kirken selv, så vil det bli foretatt andre vurderinger. Kirkens fremtidige finansiering er vesentlig – kirken i Sarpsborg kan selv vanskelig holde på 12 kirker.*

Sørmoen: *Signaleffekt er et poeng i seg sjølv. Det er viktig for DnK å ta miljøansvar. Dnk ønsker å henge med og ønsker å ligge i forkant i forhold til de alvorlige miljøkonsekvensene vi står overfor.*

Bjerkholt: *Hvor bærekraftig er det å varme opp en hel kirke hvor det er 30 deltagere på en godstjeneste?*

Paulsen: *Ordfører var tydelig på at de kan gå inn i ulønnsomme prosjekter. Det fører til at solcellene blir billigere. Kommunen kan ta et slikt samfunnsansvar.*

Steen: *Var det noen negative røster, Fortidsminneforeningen m.f.?*

Lamberg: *Den kommunale administrasjonen var negativ. Men det var politikere som vill ha solceller som en signaleffekt. Kommunen er med i Framtidenes byer, og Sarpsborg hadde gjort lite i denne sammenheng og det var nå et ønske å få gjort noe i forhold til dette.*

Bjerkholt: *Veilederen må si noe om oppvarming også. Alle alternativer, hvordan få en fullverdig oppvarming for kirken. Vårt nye styringssystem for oppvarming har vært mislykket.*

Ringstad ba fellesrådet ta kontakt for å optimere styringssystemet.

Paulsen: *Vi har i dag ikke en tidsbasert styring, men holder 20 grader hele tiden. Vi har for liten effekt til at vi kan redusere temperaturen mellom arrangementene.*

Hva er riktig hviletemperatur?

Karlsen: *5-6 grader, men ofte er effekten for lav.*

Bjerkholt: *Prosesen må være anders enn her. Det estetisk må være viktig i en prosess.*

Schorre: *Hvordan er arbeidet med solcelleanlegget integrert i øvrig miljøtenkning? Har fellesrådet drøftet å bruke Kirkens Miljøledelsesverktøy*

Asbjørn: *Det er naturlig at vi blir med på det. Tidligere var det snøfanger på taket, nå er det ikkje montert. Vi kommer til å oppserverer hvordan snøen forholder seg.*

- Under møte var strømproduksjonen omtrent 7000W.

Asbjørn: *Vi skal få visualisert strømproduksjonen etter hvert.*

Installering av baterier ble vurdert, men det var ikke noe egnet lagringsplass for dem.

Ringstad informerte om ny effekttariff og batteristrømlagring.

Andersen: *Det er stor interesse for montering av solceller på kirketak, derfor er det viktig å få på plass en veileder.*

Kabler fra solcellene ned til tre vekselretter går i et eget rør langs takrenna og taknedløpet. Alle ledninger går på utsiden av vegger og tak.

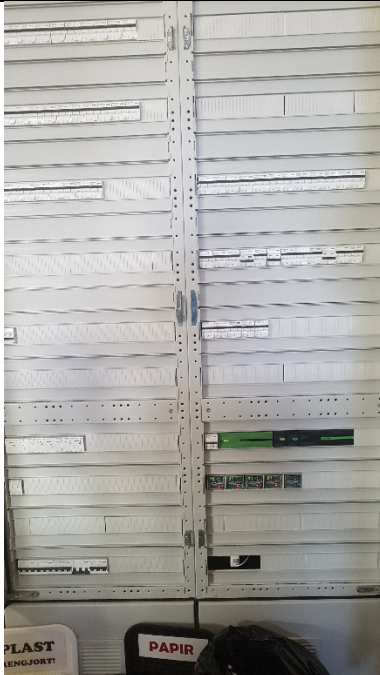
Sørsiden
med
solceller

Nordsiden
med
glassplater
uten
solceller

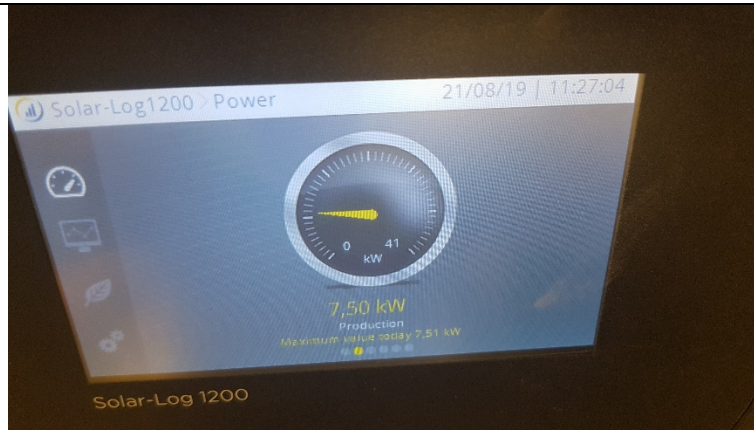

Ny
hovedtavle
fremstår
som meget
vellykket og
godt
integrert i
kirkens
møterom.

Display viser aktuell produksjon av strøm, 7500 W

Nytt skap for tre stykk inverter plassert på kirkens sørvegg. Alle var enige om at dette var en vellykket løsning.

Visitasinberetning fra Varteig sokn i forbindelse med bispevisitas 29.10- 03.11. 2019

1. KORT HISTORISK RISS SIDEN FØRIGE VISITAS

Sognet

Velkommen til Visitas i Varteig sokn. Soknet består etter sammenslåingen i 2006 av Varteig og Hafslundsøy menigheter, som i praksis er blitt én menighet med to kirkehus. Derfor bruker vi ofte «Varteig menighet» om hele soknet. Men der det er hensiktsmessig å skille kan vi kalle dem som adressemessig sogner til Hafslundsøy kirke for «Hafslundsøy menighet» og de som adressemessig sogner til Varteig for «Varteig menighet». For ordens skyld vil vi i det følgende derfor kalle helheten av Varteig og Hafslundsøy menigheter for Varteig sokn, hvis ikke annet er nevnt.

Endringer i stab:

Det har vært en del endringer i stab siden forrige visitas.

Ingrid D. Levinsen er fortsatt sokneprest.

Prostiprest Leif Levinsen var knyttet til vår stab ved forrige visitas, og hadde ca. 25% av sin stilling knyttet opp til vårt sokn, med gudstjenester, konfirmantarbeid, noen kirkelige handlinger og et spesielt ansvar for Hafslundsøy menighet. Etter at han gikk av med pensjon i 2015 er Prostiprestens engasjement i vårt sokn betydelig redusert ut fra prestens omprioriteringer. Edgar Bostrøm og Lino Lubiana som har hatt prostipreststillingen siden, har stort sett bare hatt en gudstjeneste i måneden hos oss når soknepresten har sin frisdag, og ellers tatt enkelttjenester ved vikarbehov. Bostrøm var noe engasjert i konfirmantarbeidet, mens Lubiana bare i liten grad har vært innom der.

Kirsten Brandt var menighetspedagog i 70 % stilling sist. Hun fikk økt stillingen med 30% som trosopplæringsmedarbeider da reformen tredde i kraft, og var i full stilling fram til hun gikk av med pensjon 1. august 2018. De siste 2 årene fungerte hun som daglig leder i 20% stilling, mot noe avlastning i trosopplæringsarbeidet. 1. august 2018 Begynte så Kåre Edvart Thunæs Marthinsen i 100% stilling som menighetspedagog. Han har nå sagt opp for å begynne i ny jobb, og slutter 1. september. Det tilsettes ny kateket/menighetspedagog i disse dager.

På daglig leder fronten har det vært flere innom i ulike stillingsbrøker etter at Sidsel Mathiesen sluttet i august 2010. Mathiesen hadde en 50 % stilling hos oss, men stillingsstørrelsen er redusert de senere årene. Det siste året har vi delt Daglig leder med Skjebergmenighetene, og hatt Runar Godø i vår stab i ca. 25 % stilling. Han har sagt opp, og slutter i denne stillingen 15. september. Monica Therese Søvde er tilsatt og begynner i denne stillingen 7. oktober.

Knut Bøe sluttet som organist i Varteig kirke i 2012 etter mer enn 50 år i stillingen. Ny organist ble Tom Rønningsveen som jobber i 60% stilling i begge kirkene. Knut Bøe er fortsatt mye brukt som vikar og leder stadig Varteig menighetskor. Kirketjener i Varteig kirke har, etter at Bjarne Arntsen gikk av i 2015, vært Ivar Aronsen i 30% stilling. I Hafslundsøy kirke har Ove Brandt vært i 30 % stilling helt til nå.

Utfordringer gitt etter forrige visitas:

Forrige visitas i Varteig sokn fant sted i uke 49 i 2009. Biskop Byfuglien deltok i feiringen av Varteig kirkes 150-årsjubileum søndag 29. november, og holdt visitas i påfølgende uke, som så ble avsluttet med visitasgudstjeneste i Hafslundsøy kirke 6. desember. Samme uke som visitasen pågikk ble Sarpsborg tildelt Trosopplæringsmidler, noe som har preget arbeidet i vår menighet siden.

I sitt visitasforedrag utfordret biskopen oss den gang på følgende punkter:

- a) *Fortsett det gode arbeidet som er påbegynt med trosopplæringen. Arbeid frem mot en samlet plan, og forsøk å få til en bredest mulig forankring blant både råd, ansatte og frivillige når arbeidet trappes opp.*
- b) *Ha et åpent blikk på hvordan menighetsarbeidet i og omkring Hafslundsøy kirke kan styrkes, i særlig grad relatert til utviklingen av trosopplæringsarbeidet.*
- c) *Arbeid langsiktig med å styrke det frivillige engasjementet i menigheten og se etter nye måter å rekruttere og engasjere medarbeidere på. Legg også vinn på å opprettholde det positive forholdet til de frivillige organisasjonene i menigheten.*
- d) *Fortsett den gode dialogen med skolens ledelse om skole-kirke samarbeidet, og jobb frem en plan for slikt samarbeid.*

a) Allerede i 2006 ble det nedsatt et trosopplæringsutvalg som gjorde et kartleggingsarbeid for det eksisterende trosopplæringsarbeidet før reformen nådde oss, og som så gjorde et godt arbeid med å utarbeide en trosopplæringsplan for Varteig sokn med tiltak på alle alderstrinn. Noen av tiltakene er i samarbeid med andre menigheter i Sarpsborg fellestrådsområde. Trosopplæringsarbeidet er nå godt innarbeidet og preger både menighets- og gudstjenesteliv i stor grad. Vi opplever en relativt god oppslutning om de fleste tiltakene, selv om det alltid er plass til fler. Det har med årene blitt en stadig større utfordring å verve voksne frivillige medarbeidere til dette arbeidet. Noen trofaste ildsjeler har gjort en imponerende jobb, men rekrutteringen av nye medarbeidere har vært krevende. Menighetspedagog Kirsten Brandt gjorde et godt arbeid i å knytte til seg en del ungdommer/tidligere konfirmanter som var med som hjelpeledere i flere sammenhenger. Dessverre sluttet mange av disse da hun sluttet høsten 2018. Vi arbeider for å verve nye ungdommer til å være med i lederarbeidet i sognet.

b) I visitasinnberetningen til forrige visitas skrev jeg om Hafslundsøy menighet: *Den store utfordringen fremover er Hafslundsøy menighet. Gudstjenestebesøket har økt betydelig der etter sammenslåingen, men det skyldes i hovedsak at Vartingene også kommer til gudstjeneste på Øya. Det er og noe trafikk andre veien, og dette er i og for seg veldig positivt. Men det har begynt å gå opp for oss, særlig i forbindelse med arbeidet i forbindelse med nytt menighetsråd at Hafslundsøy menighet, som menighet for Hafslundsøys befolkning er i krise! Det er et fantastisk arbeid som er nedlagt på og i Hafslundsøy kirke av den dugnadsgjengen som tok initiativ til å bygge kirken (ferdig i 1995) og som i stor grad*

har driftet den siden. Men noen av disse ildsjelene er nå døde, noen har flyttet fra Øya og de som er igjen har etter hvert høy alder, og naturlig nok mindre krefter enn tidligere.

Denne utfordringen opplever jeg fortsatt er til stede, selv om det fortsatt finnes noen trofaste ildsjeler på Hafslundsøy som gjør en formidabel innsats for menigheten der. Hafslundsøy kirke er også stadig i bruk. I tillegg til gudstjenesten ca. annenhver uke, er det her barnegospelkoret øver, her har konfirmantene mange av sine samlinger, mye av trosopplæringsarbeidet foregår her – ettersom kirkens lokaler er godt egnet for det, en ungdomsklubb startet opp av Kirsten og Ove Brandt møtes jevnlig her og mange av disse ungdommen bor på Hafslundsøy, og her er formiddagstreff en gang i måneden som samler en gruppe eldre vi sjelden ser ellers. Røde kors, Hafslundsøy speidergruppe og IOGT-barneforeningen «Øens blomst» bruker også kirkens lokaler til sine samlinger. Det er mange som døper barna sine her, og konfirmanttallet for Hafslundsøy er stabilt bra. Så folkekirken er sterkt til stede på flere plan, selv om gudstjenesteoppslutningen ikke er veldig god blant dem som bor på Hafslundsøy. Mange av den voksne befolkningen regner nok fortsatt Tune kirke for «sin kirke». Det er der de er døpt, konfirmert og viet, og på Tune kirkegård har de sine graver. Også til årets Menighetsrådsvalg har det vært vanskelig å få kandidater fra Hafslundsøy, og av de som stiller er det bare en som har adresse her. Det er uheldig med tanke på ivaretagelsen av Hafslundsøy menighets interesser i soknets arbeid.

- c) Jeg tror ikke vi kan si at vi har styrket det frivillige arbeidet i soknet siden forrige visitas. Det har heller vært et frafall, og vi opplever det stadig vanskeligere å få folk til å engasjere seg i ting, særlig på fast basis. Det er lettere å få hjelp med enkeltoppdrag, men det skaper også mer arbeid i rekrutteringen av frivillige. Det er mange «nei» for hvert «ja», og med en liten stab til å holde fast i det blir det kanskje forsømt. Vi har også opplevd det vanskelig å finne tid til å ivareta de frivillige vi har på en god måte, med f.eks. fest for dem. Mange av de faste har vært med lenge, og får etter hvert høy alder og mindre krefter. Så her har vi (som mange andre) fortsatt en stor utfordring.
- d) Ved forrige visitas opplevde vi samarbeidet med skolene, og særlig en av dem krevende. Nye folk kom inn i skoleledelsen og med dem en «frykt» for å slippe kirken for tett på. Det ble endringer i samarbeidet rundt høytidene, hvorvidt det skulle holdes skolegudstjeneste før jul ble et årvisst tema, og hva slags innhold som var akseptabelt i skolegudstjenestene var stadig til debatt. Jeg opplever at vi er på et ganske annet sted nå. Selv om enkelte i skoleledelsen fortsatt kan synes skeptiske til det vi kommer med, erfarer vi at samarbeidet skole-kirke er ønsket av foreldrene, og det er utarbeidet en plan som fungerer bra på begge skolene. Menighetspedagog Kirsten Brandt har gjort et viktig arbeid her, og hennes etterfølger Kåre Edvart Thunæs-Marthinsen har fulgt det opp på en god måte det året han har vært her. Og jeg tror vi har funnet en form på samarbeidet som fungerer godt for begge parter.

2. SITUASJONEN I SOKNET/KOMMUNEN

a. Befolkning

Her er tallene vi har fått fra kommunen hva gjelder innbyggertall:

	Hafslundsøy	Varteig	Sum
0år	114	30	144
1-5 år	114	171	285
6-12 år	255	226	481
13-15 år	114	100	214
16-19	113	142	255
20-29	287	303	590
30-39	325	347	672
40-49	395	377	772
50-59	347	389	736
60-69	265	347	612
70-79	263	233	496
80-89	134	55	189
90+	17	14	31
Sum	2743	2734	5477

Befolkningsantallet for Varteig og for Hafslundsøy er fordelt ganske 50/50.

Vartun Bo- og servicesenter i Varteig ble lagt ned våren 2014, og beboerne ble flyttet til nye Valaskjold omsorgssenter på Lande. Dette innebærer at eldre med pleiebehov som ikke kan bo hjemme nå ikke lenger blir i sognet. Med stor utbygging av leiligheter i Sarpsborg er det også mange i pensjonistalder som selger husene sine og flytter i leilighet i byen. Men alt i alt er det god aldersspredning på befolkningen i Varteig sokn, slik det går frem av tabellen over.

Det foreligger ingen ferske befolkningsprognoser i Sarpsborg kommune. Det vil lages nye, knyttet til skolekretsene, i løpet av høsten. Men ut fra medlemstallene kan vi se at det er en jevn økning i medlemstall:

Medlemstall Dnk 2009	Medlemstall Dnk 2014	Medlemstall Dnk 2015	Medlemstall Dnk 2016	Medlemstall Dnk 2017	Medlemstall Dnk 2018
3424	3622	3660	3693	3724	3750

Dette skyldes ikke store innmeldingstall, derfor kan vi slutte av det at det er en viss økt bosetting og det er fler som blir født/døpt enn som dør. Det er også bygget nye leiligheter på Hafslundsøy de siste årene, og det er lagt ut tomter til et nytt boligfelt i Varteig som tilsier at befolkningstallet vil øke noe fremover.

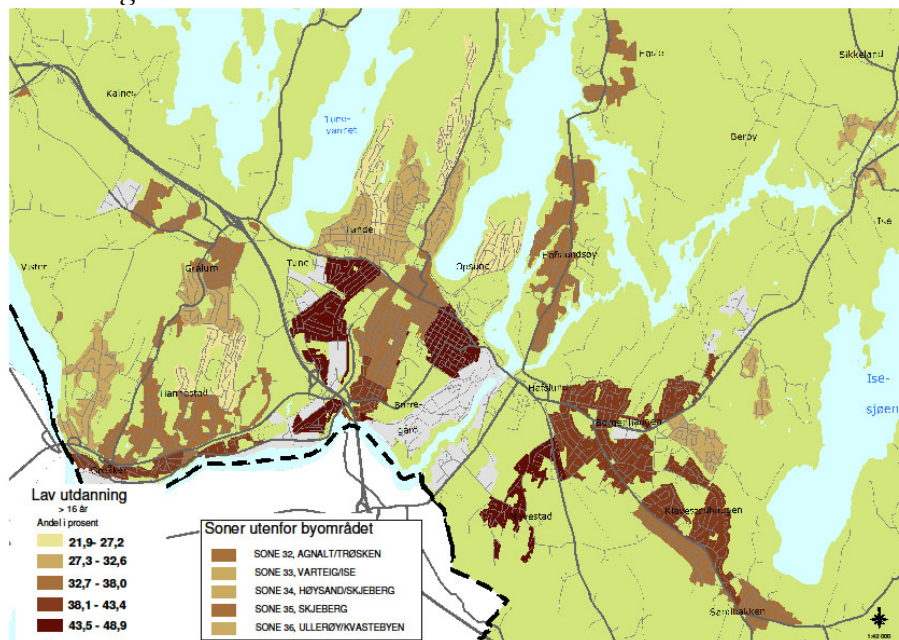
Hva gjelder bosetningsmønster har Hafslundsøy flest eneboliger, bygget på 50, 60, og 70-tallet, og noen relativt nye leiligheter. Hafslundsøy er et typisk arbeiderstrøk, der en stor del av befolkningen har vært ansatt på Borregaard. Nå er det nok mer variert hvor de som bor der jobber, og hva de jobber med.

Gamle Varteig kommune, hvis grenser sammenfaller med Varteig menighet, består i stor grad av jordbruksområder med gårder og småbruk, men har også noen større og mindre boligfelt med villabebyggelse.

Mange, også her, har sitt arbeid utenfor bygda, både i Sarpsborg, Rakkestad, de øvrige Østfoldbyene og Oslo.

I Kommunens levekårsundersøkelse fra 2014 (vedlagt), går det frem at det i hele området er en relativt lav andel som har høy utdanning. Det er også en lav andel innvandrere med ikke-vestlig bakgrunn som bor i soknet:

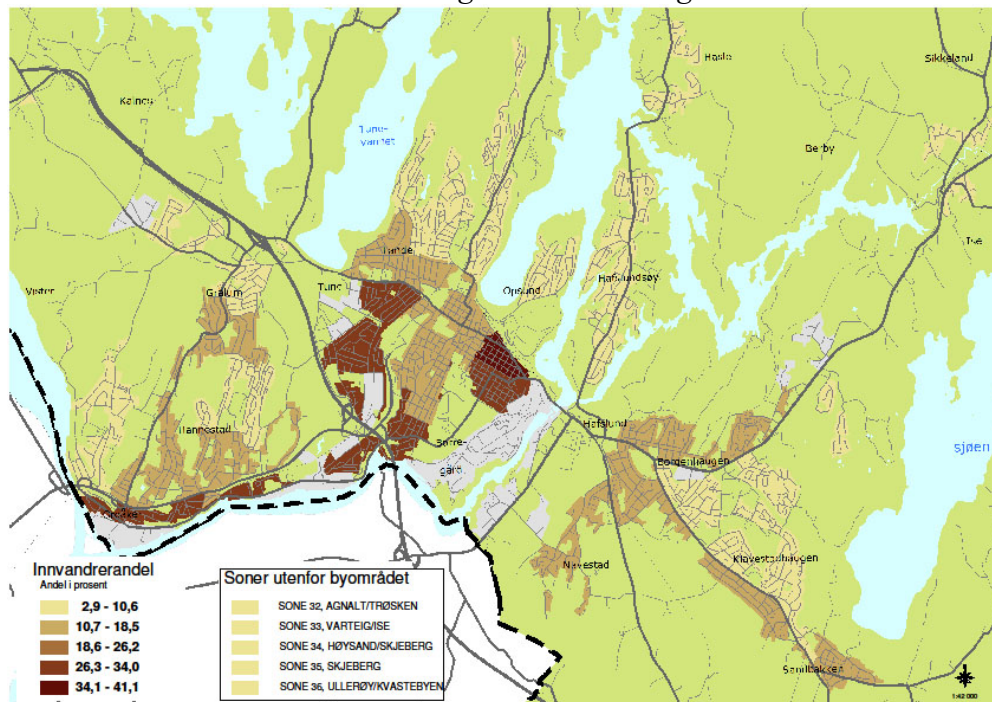
Kartet under viser andel personer 16 år og oppover med grunnskole som høyeste fullførte utdanning:

Kartet under viser andel personer med universitets- eller høyskoleutdanning:

Kartet under viser andel ikke-vestlige innvandrere og deres norske barn

Medlemstallet for Dnk har, som vist over, vært stabilt og noe økende siden forrige visitas.

Medlemstall Dnk 2009	Medlemstall Dnk 2018
3424	3750

Regnet ut fra medlemstallet for 2018, og innbyggertallet vi har fått fra kommunen er det rett i underkant av 70 % av befolkningen i soknet som er medlem i Dnk. Det er naturlig å tro at dette tallet er noe høyere for Varteig menighet enn for Hafslundsøy menighet.

Normisjon har et aktivt arbeid i Varteig/Ise, og foreningen VI-Normisjon har månedlige Storsamlinger på Hasle menighetscenter der bl.a. flere barnefamilier samles. De har også mange husfellesskap som fungerer godt. VI-Normisjon og Varteig menighet har et godt samarbeid om månedlige undervisningskvelder. Det har vært et rikt foreningsliv i Varteig, og Misjonssambandet har fortsatt jevnlig møter, men ellers er det mange foreninger som er lagt ned i de senere årene, knyttet til ulike organisasjoner, grunnet få medlemmer og høy alder på de som er igjen.

Det er også en liten pinsemenighet i Varteig, Filadelfia. Vi har et samarbeid om søndagsskole som driftes der. Men utover det er det liten kontakt mellom disse menighetene.

Fra kommunen foreligger denne oversikten fra 2017 over hvilke trossamfunn som mottar støtte fra kommunen. Denne oversikten gjelder bosatte i hele kommunen. De fleste andre trossamfunnene som er aktive i Sarpsborg har tilhold i sentrum, men kan selvfølgelig ha medlemmer som bor hos oss:

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME	OSLO	1497
DET ISLAMSK FELLESKAP BOSNIA OG HERZEGOVINA	OSLO	648
DEN EVANGELISK LUTHERSKE FRIKIRKE	OSLO	629
FILADELFIKIRKEN SARPSBORG	SARPSBORG	484
HUMAN ETISK FORBUND	OSLO	479
DET ALBANSKE KULTUR- OG TROSSAMFUNN I ØSTFOLD	FREDRIKSTAD	448
KURDISK ISLAMSK TROSSAMFUNN I SARPSBORG	SARPSBORG	412
METODISTKIRKEN I NORGE	OSLO	334
MUSLIM CULTURE CENTER	SARPSBORG	257
JEHOVAS VITNER	YTRE ENEBAKK	218
BRUNSTAD CHRISTIAN CHURCH	OSLO	183
SVENSKA KYRKAN I NORGE	OSLO	183
SARPSBORG SOMALISKE ORGANISASJON	SARPSBORG	180
AL- GHADIR ISLAMSK SENTER I ØSTFOLD	KRÅKERØY	114
BUDDHISTFORBUNDET	OSLO	104
HALDEN BAPTISTMENIGHET	HALDEN	85
ZOE KIRKEN	SELLEBAKK	82
BETANIA KLAVESTADHAUGEN	BORGENHAUGEN	77
DEN ISLANDSKE EVANGELISKE- LUTHERSKE MENIGHET I NORGE	OSLO	57
DEN FRIE EVANGELISKE FORSAML MISJONSHUSET	SALTNES	56
MENIGHETEN NORGE FOR KRISTUS	SARPSBORG	54
SYVENDEDEGAS ADVENTISTKIRKEN - DEN NORSKE UNION	RØYSE	49
PRAKAS PUTHTHADHUM	RYGGE	43
UIGHURSK ISLAMSK KULTURSENTER	OSLO	42
PINSEMENIGHETEN SALEN ULLERØY	SKJEBERG	41
DET VIETNAMESISKE BUDDHIST & KULTUR SENTER I ØSTFOLD	MOSS	40
ISLAMSK SENTER FOR NORD NORGE	TROMSØ	36
DET SERBISKE ORTODOKSE KIRKESAMFUND I NORGE HL VASILJE OSTROSKI MENIGHET	OSLO	35
AL-HUDA ISLAMISK SENTER	FREDRIKSTAD	28
FILADELFA VARTEIG SARPSBORG KOMMUNE	HAFSLUNDSØY	28
HELLIGE OLGA MENIGHET-DEN RUSSISKE ORTODOKSE KIRKE	OSLO	27
SALAHADDIN SENTER	OSLO	26
ALBANSK ISLAMSK KULTURSENTER	OSLO	25
ISLAMSK KURDISKE TRO SENTER	STRØMMEN	25
SARPSBORG MISJONSMENIGHET	SARPSBORG	25
SION INGEDAL 1747 SKJEBERG	SKJEBERG	25
ØSTFOLD TYRKISKE MUSLIMERS TROSSAMFUNN	MOSS	21

Det er også en liten menighet som har samlingene sine i Varteig gamle rådhus, nå kalt Bygdehallen. De vil selv definere seg som kristne, men forneker bl.a. treenighetslæren, og samles om videoprekener av William Branham. Disse kan dere evt. lese mer om på <https://vekkelsen.no/>. Det oppleves ikke naturlig for vår menighet å ha noe samarbeid med denne forsamlingen da de har en annen lære enn oss på vesentlige punkter. Et slikt samarbeid er nok heller ikke ønsket fra deres side. Både vi og Normisjon sentralt har gått ut til foreningene i området og anbefalt at de ikke får bruke bygdas bedehus til sine møter. Som prest har jeg hatt noen samtaler med mennesker som har oppsøkt disse møtene i ren nysgjerrighet, eller i den tro at dette er tradisjonelle vekkelsermøter, og som har søkt råd og veiledning i forhold til det.

b. Sosiale forhold (Dette avsnittet er kopiert fra visitasinnberetningen for Tune, Greåker, Holleby og Solli i 2017, med nødvendige tilpasninger).

Kommunens folkehelseprofil fra FHI (se vedlegg)

Ifølge kommunenes Folkehelseprofil fra 2019 skårer Sarpsborg kommune dårligere enn landsgjennomsnittet på de fleste forhold. Andel av befolkningen med videregående eller høyere utdanning er lavere enn landsnivået. Andel barn (0-17 år) som bor i husholdninger

med lav inntekt er høyere enn i landet som helhet (15 % i Sarpsborg mot 10 % på landsbasis). Frafallet i videregående skole er høyere enn landsgjennomsnittet. Andel 5. klassinger som er på lavere mestringsnivå i regning er høyere enn i landet som helhet. Når det gjelder helse og sykdom er andelen med psykiske symptomer og lidelser i alderen 15-29 år høyere enn i landet som helhet, det samme gjelder antallet som legges inn på sykehus med hjerte og karsykdommer.

Det som derimot Sarpsborg skårer positivt på, er høy trivsel på skolen blant ungdomsskoleelevene, god drikkevannsforsyning og vaksinasjonsdekning.

Kommunal folkehelseplan for perioden 2016-2027 (se vedlegg)

I helseplanene kommer det tydelig fram hva kommunenes viktigste utfordringer er, noe også folkehelseprofilen viser. Innen helse er det høy andel med overvekt blant de voksne og en økende andel blant barn, høy andel av muskel- og skjelettskader, hjerte- og karsykdommer og diabetes. Økende andel med psykiske lidelser og plager, også hos barn og unge. Høy andel av fysisk inaktive. På skolefronten er det en høy andel som ikke fullfører videregående skole. Det er høy andel av unge arbeidsledige og uføretrygdede. Høy barnefattigdom. Lav valgdeltakelse og lav deltakelse i fritidsorganisasjoner. Store levekårsforskjeller og sosiale helseforskjeller.

Barnehagedekningen er god, men andelen av barn som går i barnehage er lavere enn i resten av Østfold og landet. Det er lavere andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage enn etniske norske barn. Helsesøsterdekningen er bedre enn snittet for østfoldkommunene.

Utdanningsnivået i kommunen er lavt og skoleresultatene er lavere enn østfoldsnittet og landsgjennomsnittet. Derimot er trivselen god. Frafallet fra videregående skole er også større enn landsgjennomsnittet. Sarpsborg kommune har også høyere andel med psykiske problemer og lidelser enn landsgjennomsnittet i aldersgruppen 15-29 år. 20 % av ungdomsskoleelevene plages av ensomhet. 10 % av sarpsborgungdommene er plaget av en depressiv stemningsleie, men her skiller ikke Sarpsborg seg fra resten av landet.

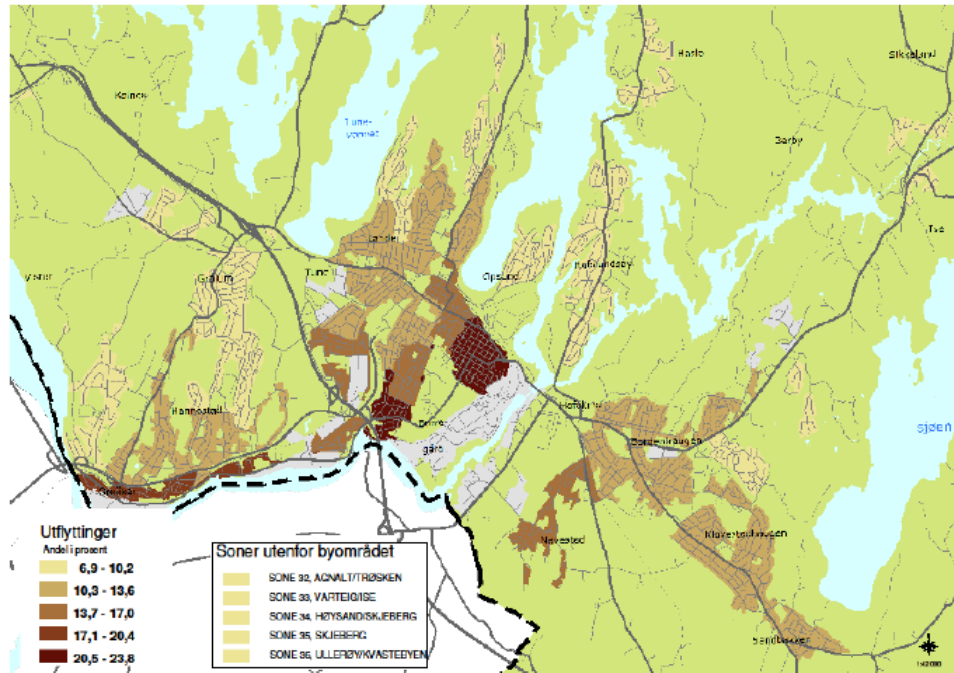
Sarpsborg har 16,6 % innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Andel innvandrere øker årlig.

Med bakgrunn i dette har kommunen definert seks hovedutfordringer og innsatsområder:

Hovedutfordring	Innsatsområde	Hovedmål
1. Oppvekstforhold	Barn og unge - utdanning	Barn og unge mestrer sosialt og lykkes med opplæringsløpet
2. Levekårsforhold er ujevnt fordelt	Levekår	Levekårene er bedret og sosiale helseforskjeller er redusert
3. Overvekt og livsstilssykdommer	Livsstil med fokus på fysisk aktivitet og kosthold	Sunn og fysisk aktiv hverdag for alle
4. Psykiske lidelser og plager	Psykisk helse	Den psykiske helsen er bedret – særlig blant barn og unge
5. Økende andel eldre	Eldre	Aktive eldre med god livskvalitet
6. Kunnskap, systematikk og helhet i folkehelsearbeidet	Helse i alt	Et kunnskapsbasert Folkehelsearbeid preget av systematikk og helhet .

Flytting:

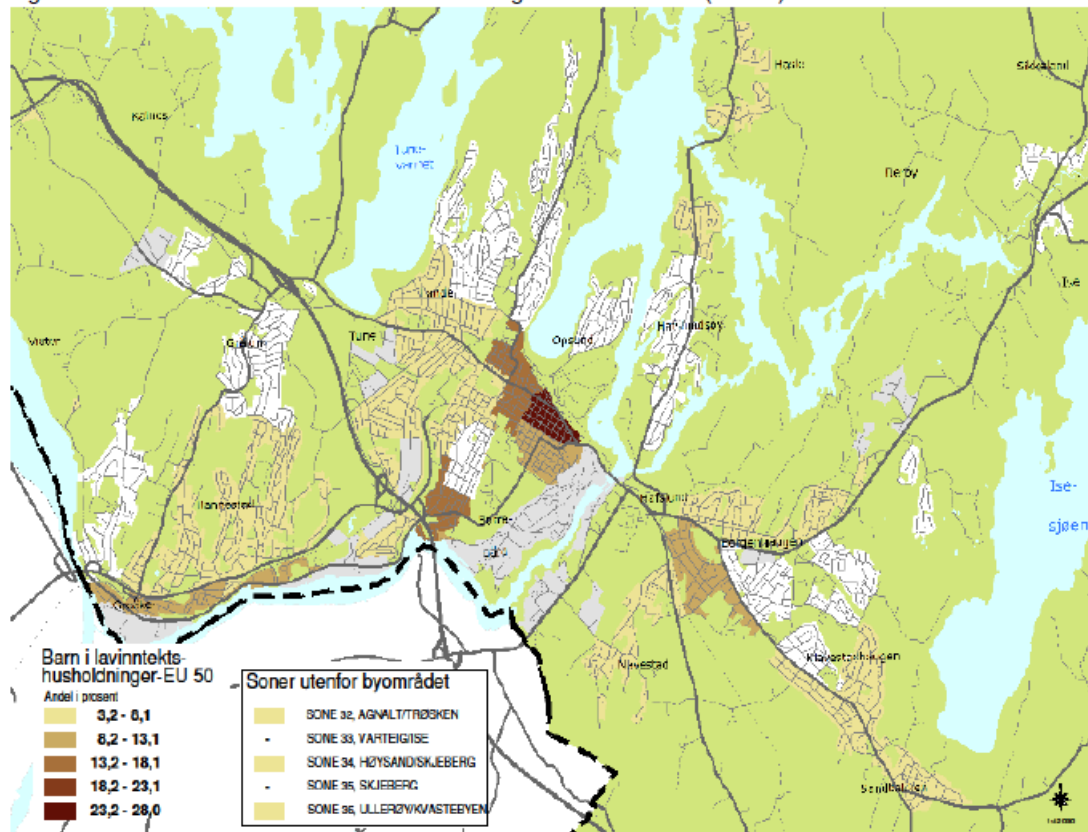
Flytting er knyttet til mange sammensatte årsaker der følgende grunner kan inngå: utdanning og jobb, boligkarriere, endring av familiesituasjon, ønske om å bo nærmere familie og stedskvaliteter. Flytting kan føre til bedre levekår gjennom bedre bolig og bomiljø. Folks mulighet til å flytte kan bli hindret av økonomiske grunner, noe som kan oppfattes som et problem for den det gjelder. Økonomiske grunner kan også fremtvinge uønsket flytting til dårligere boligstandard. Høy flyttehyppighet i et område kan påvirke graden av nettverksbygging og muligheten til å skape stabile og trygge nærmiljøer.

Figur: Internflytting. Andel utflytting fra en sone til andre soner i kommunen. Figuren viser at våre områder har lite utflyttinger.

Det er også lite fattigdom i disse sonene, det er generelt gode soner sett i et levekårsperspektiv.

Figur 19: Andel barn 0-18 år som bor i husholdninger med lavinntekt (EU-50)

Ung data-undersøkelse (se vedlegg)

Siste ung data-undersøkelse ble foretatt i uke 14-17 i 2013 blant 8.-10. klasse. Den er gruppert i følgende hovedområder: «Foreldre og venner», «skole og framtid», «fritid», «helse og trivsel», «tobakk og rus», og «risikoatferd og vold».

Undersøkelsen viser at de fleste er fornøyd både med vennene sine og foreldrene. 90 % har oppgitt at de har en fortrolig venn. På skolen trives 93 % av de undersøkte, mot 94 % på landsbasis. Det er 61 % (akkurat på landsgjennomsnittet) som tror de vil ta høyere utdanning. Det er lav deltakelse på fritidsaktiviteter med 57 % mot 65 på landsbasis. 47 % av de unge oppgir at de har lest en bok mot landsgjennomsnittet på 61 %. Når det kommer til utseende er 51 % fornøyd med det, mot 56 % ellers i landet. Det er 81 % som trener ukentlig mot landsgjennomsnittet på 79 %. Det er kun 3 % som oppgir at de røyker, noe som er litt lavere enn ellers i landet, der 4 % røyker. Det er også lavere andel av ungdom som har drukket seg beruset (14 %) målt mot landet for øvrig (16 %). Når det gjelder risikoatferd og vold er også tallene positive i det de ligger under landsgjennomsnittet. Det er bare 5 % som har nasket mot 10 % ellers i landet. Det er 8 % som er blitt skadet pga. vold mot 10 % målt mot landsgjennomsnittet.

c. Arbeidsliv og næringsgrunnlag

Som nevnt tidligere er det mange som bor i vårt sokn som jobber andre steder, både innenfor kommunen og lenger unna. Det er mange gårder i Varteig og på Ise, men få som kan leve av gårdsdrift alene. De aller fleste har også jobb utenfor gården. En del av de som bor på gårder har leid ut jorda til bønder som slik kan drive større. Noen har også startet annen næringsdrift knyttet til gårdene sine, som Brenne Agro, på det som tidligere var prestegården, som driver stort i fjøsinnredning og har kunder over hele landet.

Innenfor soknet finnes det flere bedrifter med få ansatte, både innen bygg og anlegg og andre ting. Nevnes skal også Knatterud trelast på Ise og Gundersen Galvanisering på Hafslundsøy som gjør det stort innenfor sine områder. På Hasle ligger Norges største trafostasjon. Og Øyabaker'n Skoglund leverer bakervarer til flere utsalgssteder både i og utenfor kommunen.

d. Skoler

Det er 2 skoler i soknet.

Hafslundsøy barneskole som har ca. 260 elever og 38 ansatte, og Varteig barne- og ungdomsskole som har ca. 455 elever og 60 ansatte. Varteig ungdomsskole dekker også Hafslundsøy.

3. RÅD OG TILSATTE

a. Menighetsråd, med underutvalg:

Varteig menighetsråd:

Kjell Lunde (leder, representant til Fellesrådet), Ingrid Sikkeland Lunde (nestleder, gudstjenesteutvalget), Martin Hansen (styret for Hasle menighetssenter og menighetsbarnehage), Knut Bøe (Kulturutvalget, Kirkens SOS), Åsta Iren Petterson Grøtvedt (trosopplæringsutvalget), Anne-Marie Borgen (kulturutvalget), Thorleif Thalberg (trosopplæringsutvalget) og Inger Nilsen og sokneprest Ingrid D. Levinsen.

1. vara, Per Andresen (gudstjenesteutvalget) har også møtt fast. Øvrige varamedlemmer er: Arild Tormod Bøe (Kulturutvalget), Lill-Anita Martinsen (trosopplæringsutvalget), Åslaug Gabestad (gudstjenesteutvalget) og Lars-Jørgen Karlsen.

Liste til Menighetsrådsvalget høsten 2019.

Det har vært vanskelig å få kandidater til menighetsrådsvalget, og vi har derfor avholdt menighetsmøte den 17.03.19 hvor det ble bestemt at Varteig menighetsråd reduseres til 6 faste medlemmer i stedet for 8.

1. Kjell Lunde, Hasle (f. 1944)
2. Lill-Anita Martinsen, Hafslundsøy (f. 1965)
3. Ingrid Sikkeland Lunde, Ise (f. 1981)
4. Åslaug Sødal Gabestad, Ise (f. 1978)
5. Dagfinn Hansen, Varteig (f. 1949)
6. Kirsten Holmen, Varteig (f. 1958)
7. Kine Bergerud, Varteig (f. 1978)
8. Anne May Borgen, Varteig (f. 1951)

Trosopplæringsutvalget:

Kåre Edvard Thunæs-Marthinsen (Menighetspedagog), Reidun Bøe Hansen, Thorleif Thalberg, Åsta Iren Petterson Grøtvedt, Lill-Anita Martinsen og Ove Brandt.

Gudstjenesteutvalget:

Sverre S. Aarmo, Marit L. Dale, Ingrid Sikkeland Lunde, Tom Rønningsveen, Åslaug S. Gabestad, Per Andresen, Leif Levinsen og Ingrid D. Levinsen (leder).

Kulturutvalget:

Anne May Borgen, Kari Lunde (går ut juni 2019 pga. sykdom), Knut Bøe, Tom Rønningsveen og Arild Bøe (leder)

Huskomite Hafslundsøy:

Ove Brandt, Thorleif Thalberg, Per Andresen og Henning Syvbertsen

Undervisningskomite (Arrangerer Undervisningskveldene som er et samarbeid mellom Varteig menighet og VI-Normisjon):

Sverre S. Aarmo, Åslaug Gabestad, Ingrid D. Levinsen

Menighetsbladet: Redaktør Ketil Strebel**b. Fellesråd**

Thormod Bjerkholt (leder)
Sidsel Marie Schade (nestleder)
Kari Mangrud Alsvåg (prost)
Pål Antonsen
Knut Grubben
Kjell Lunde
Karl Johan Müller
Ruth T.H. Pettersen
Per Hugo Samuelsen
Anne Margrethe Tangen
Kai Arne Wallin

Varamedlemmer: Øystein Andersson, Elisebeth Gramstad, Ragnhild B. Gundersen, Brita Holmen, Stig Ø. Ottesen, Stig Ravnemyr, Ellen Ottesen Seip, Grete Moræus Stray, Karl-Erik Sørensen, Torleif Thalberg

c. Prester

Sokneprest 100%: Ingrid D. Levinsen

d. Andre tilsatte (stillingsstørrelse)

Kirketjener Hafslundsøy 30%: Ove Brandt
Kirketjener Varteig: 30%: Ivar Aronsen
Organist 60%: Tom Rønningsveen
Daglig leder 25%: Runar Godø (til 15. 09.19)
Menighetspedagog 100%: Kåre Edvard Thunæs Marthinsen (til 01.09.2019)

e. Stillingsbehov

Det er merkbart at Daglig leder-stillingen er betydelig redusert de siste årene. Dette har gitt soknepresten noe merarbeid i form av administrative oppgaver som før lå til Daglig leder, særlig knyttet til Menighetsråd.

Trosopplæringsarbeidet hadde også vært tjent med en større stilling eller en større grad av samarbeid med nærliggende sokn. Det er mye for en person (Menighetspedagogen) å dekke opp, med tiltak på alle trinn og mye kveldsarbeid. Selv om vi er et lite sokn skal vi, etter trosopplæringsplanen (vedlagt), ha omtrent samme antall tiltak som andre menigheter. I samarbeidsprosjekter mellom de ulike menighetene i kommunen vil det være én person som alltid skal representere Varteig der de andre menighetene kan fordele dette på flere. Og selv om soknepresten er sterkt inne i mye av barne- og ungdomsarbeidet kan nok denne stillingen oppleves litt ensom.

Men det mest prekære stillingsbehovet i Varteig sokn er innenfor diakonifaget. Vi er nå det eneste soknet i Sarpsborg prosti som ikke har diakon. Det går helt klart ut over det diakonale arbeidet i soknet. Vi innser at vi ikke er store nok til å få en hel diakonstilling, men ønsker oss en del av en stilling som gjerne også dekker andre menigheter i området.

STRATEGISK MÅL 1: Flere deltar i og opplever gudstjenesten som et inkluderende og trosstyrkende fellesskap (Borg bispedømmes strategiplan 2015-2020)

4. LIVET I MENIGHETEN

a. Kort generell vurdering

Varteig menighet (her i betydningen hele soknet) er en aktiv og levende menighet, hvor mange er innom, noen svært regelmessig, andre mer fra tid til annen.

Gudstjenestearbeidet har hatt et særlig fokus i mange år, med den hensikt å gjøre gudstjenesten til et pulsslag i menighetens liv, hvor det oppleves godt å komme både for dem som har en definert kristen tro og for dem som kanskje ikke kjenner seg like hjemme i kirken, slik at gudstjenesten oppleves som et inkluderende og trosstyrkende fellesskap for alle som deltar. Både menighetsrådet, gudstjenesteutvalget, soknepresten og staben for øvrig har jobbet målrettet i denne sammenheng.

Gudstjenestereformen gav oss en god mulighet til å jobbe med liturgi og skape en større bevissthet om gudstjenestens innhold. I forbindelse med den innførte vi nattverd i de fleste gudstjenester, også i gudstjenester med dåp, og i en del familiegudstjenester. Dette var uvant for mange, og for noen som har kjent en høy terskel til å delta i kirkens nattverdsfeiring var det krevende. Men økt bruk av nattverd med intinksjon har senket denne terskelen betydelig, og vi opplever at stadig flere deltar i nattverden, både av menighetens mest trofaste, men også fra dåpsfølger og foreldre og barn som deltar i trosopplæringstiltak. Vi har også et stort fokus på at det skal være enkelt å følge med i gudstjenestens gang, og at alle skal kunne kjenne seg trygge på når vi skal stå og sitte og lignende. Dette gjør vi ved å lage programmer eller powerpointfremvisninger til alle gudstjenester. Enkle ting som viser seg å bety mye for at alle skal kjenne seg inkludert.

Trosopplæringsreformen har satt sitt tydelige preg på barne- og ungdomsarbeidet vårt og også på gudstjenestelivet. Vi er gode på å involvere barn og unge i gudstjenesten, der det er naturlig.

Vi opplever god oppslutning om de fleste trosoppføringstiltak, men erfarer at det er mer krevende å holde liv i det kontinuerlige arbeidet som ikke er knyttet til trosopplæringsplanen. En liten stab, ingen diakon, og færre frivillige medarbeidere gir også begrensninger i hva vi kan sette i gang med. Men det er ofte mye som skjer gjennom en uke, og de fleste aldersgrupper er ivaretatt. Menighetsrådet og gudstjenesteutvalget har i senere tid hatt et særlig fokus på hvordan vi skal nå ut til unge voksne/barnefamilier for å rekruttere dem til gudstjenesteliv og et mer aktivt engasjement i menighetens arbeid. Høsten 2018 laget vi en questbackundersøkelse på facebook for å nå dem. Den fikk en begrenset oppslutning (36 respondenter), men gav noen interessante svar, og bekreftet det vi allerede ante, at tidsklemma er den største utfordringen for denne målgruppen, som vi fortsatt vil ha fokus på.

b. Gudstjenester og kirkelige handlinger

Statistikk over fremmøte siste 5 år:

	Tall fra forrige visitas (2009)	2014	2015	2016	2017	2018
Antall gudstjenester totalt	61	81	74	69	65	70
Gudstjenestedeltakelse pr. medlem (medlemstallet i parentes)	1,47 (3424)	1,72 (3622)	1,68 (3660)	1,32 (3693)	1,14 (3724)	1,34 (3750)
Antall gudstjenestedeltakere totalt	5040	6236	6156	4905	4278	5058
Antall gudstjenester søn- og helligdag	59	64	64	65	60	61
Antall gudstjenestedeltakere, søn og helligdag (+ gj.snitts tall)	4871 (82,5)	4360 (68,1)	4840 (75,6)	4595 (70,7)	3912 (65,2)	4396 (72)
Antall gudstjenester med nattverd	24	47	41	51	52	48
Antall nattverdgjester gudstjenester med nattverd, søn- og helligdag (+ gj.snittstall)	850 (35,4)	1663 (35,4)	1547 (37,7)	1760 (34,5)	1262 (24,3)	1482 (30,8)
Antall hovedgudstjenester med særlig fokus på trosopplæring, barn og unge	5	9	11	9	10	10
Antall gudstjenester utenom søn- og helligdager	2	17	10	4	5	9
Antall deltakere gudstjenester utenom søn-og helligdag (+ gj.snitt)	169 (84,5)	1876 (110,3)	1316 (131,6)	310 (77,5)	366 (73,2)	662 (73,5)
Gravferd	22	30	28	34	28	29
Vigsler	9	5	7	9	9	6
Forbønn for borgerlig inngått ekteskap	0	0	0	1	0	0

Når vi ser på statistikken ser vi at mye er relativt stabilt.

Svingningene i gudstjenesteantall – og særlig gudstjenester utenom søn-og helligdager, tror jeg må forklares med litt ulike tellemåter fra år til år. Det er også et faktum at det er noen færre skole- og barnehage-gudstjenester nå, enn tidligere, særlig i forbindelse med påske.

Familiegudstjenestantallet har økt betydelig etter forrige visitas. Det har sin naturlige forklaring i trosopplæringsreformen som har vært en gave til kirkens og menighetens liv.

c. Kirkemusikalsk virksomhet

Med organist i bare 60%stilling, som også spiller mye til begravelser og lignende andre steder i Fellesrådsområdet, er det begrenset hvor stor den kirkemusikalske virksomheten kan bli. Men vi har en dyktig organist som spiller til gudstjenester og som også er pianist for to barnekor: Minsten (3-6 år og noen eldre), som øver på Hasle menighetssenter annenhver uke, og Hafslundsøy barnegospelkor (skolealder) som øver i Hafslundsøy kirke annenhver uke. Begge er ledet av gode frivillige medarbeidere. Disse korene deltar noe i gudstjenestelivet, og særlig på hverdagsgudstjenestene vi har en av hvert semester.

I mange år har Varteig sokn (både før og etter sammenslåingen med Hafslundsøy i 2006) hatt et rikholdig barnesangarbeid, driftet av en gjeng godt voksne damer som brant for oppgaven og gjorde en imponerende innsats. De driftet et flott babysangarbeid, småbarns-sang, barnekoret Minsten og et kor i Varteig for større barn som het Medium. Dessverre har vi ikke klart å rekruttere nye ledere til mye av dette arbeidet (med unntak av Minsten) når det ble behov for det. Og Babysang og småbarns-sang har ligget nede det siste året. Kanskje kan vi få til et samarbeid om dette med andre menigheter, men også dette har vært forsømt i en litt krevende stabssituasjon med store utskiftninger det siste året.

I tillegg til barnekorene har vi Varteig menighetskor for voksne, ledet av tidligere organist Knut Bøe. Dette koret synger regelmessig på gudstjenester, og har gjerne konsertprosjekter med jevne mellomrom, både alene og sammen med andre kor og solister. Senest hadde vi en flott Prøysen-konsert som Varteig menighetskor gjorde sammen med Hollebykoret på forsommeren. Flere av korets medlemmer, og dirigenten, har vært med siden koret startet opp i 1972.

d. Inkluderende menighet

Varteig menighet (i betydning hele soknet) er ikke registrert eller godkjent som inkluderende menighet, og det er ikke tatt opp som sak i menighetsrådet. Men viktigheten og fokuset av å være en inkluderende menighet er et tema som det arbeides med.

Vi prøver etter beste evne å ivareta deltakelse for alle, uavhengig av funksjonsevne. Men særlig Varteig kirke gir noen utfordringer på den fronten, med en bratt trapp inn til kirken. Menighetsrådet har i flere år jobbet for å få en ny handicapinngang, som vil lette tilgangen til kirkerommet både for de som er avhengig av rullestol men også for mennesker som er dårlig til bens. Den eksisterende rullestolinngangen er i dårlig stand, og ligger upraktisk til.

Også i trosopplæringsarbeidet og konfirmantarbeidet har vi fokus på at alle skal ha det samme tilbudet, og vi lykkes stort sett i å legge til rette for at det kan gjennomføres.

STRATEGISK MÅL 2: Flere søker dåp og deltar i trosopplæring

(Borg bispedømmes strategiplan 2015-2020)

e. Dåp

	2014	2015	2016	2017	2018
Fødte	38	43	35	37	28
Døpte	31	41	33	31	29

Andel døpte av fødte	81,57%	95,34%	94,28%	83,78%	103,57%
Andel døpte barn (1-5 år) av foreldre som er medlem i Dnk	5,4%	---	---	---	4,4%

Dåpstallene har, så langt, holdt seg relativt stabile, men vi aner en nedgang nå, og vil ha et større fokus på dette fremover enn vi har hatt hittil. Også endringen som gjør at vi ikke lenger kan sende invitasjon til alle fødte krever nye tiltak for å nå ut med dåpstilbudet, men her har blant annet en litt ustabil stabssituasjon over noe tid bidratt til at dette ikke er gjort enda.

f. Trosopplæring:

Varteig sokn har trosopplæringstiltak på alle trinn fra 0-18. (I øyeblikket ligger babysang og småbarnssang nede pga ledermangel, men vi jobber med å finne løsninger på dette, enten hos oss eller i samarbeid med andre). De fleste tiltakene gjennomføres lokalt, men Kirkerotteteater, Globusagenter, Friends, Lock in, og noen flere tiltak for de eldste skjer i samarbeid med andre menigheter.

Vi har relativt god oppslutning om mange av tiltakene våre og er glade for det.

Tiltaksnavn	Alder	Deltagere prosent	Totalt antall timer i år	Gjennomført?	Tilrettelegging	Antall deltagere	Antall medl. i gruppen	Antall kvinnelige frivillige	Antall mannlige frivillige	År
Dåpssamtale og dåpsgudstjeneste	0	66,67	1	Ja	0	20	30	4	0	2018
Dåpssamtale og dåpsgudstjeneste	0	100	3	Ja	0	44	44	0	0	2015
Dåpssamtale og dåpsgudstjeneste	0		1				8			2019
Dåpssamtale og dåpsgudstjeneste	0	100	1	Ja	0	35	35	4	4	2017
Dåpssamtale og dåpsgudstjeneste	0	90,91	1	Ja	0	40	44	2	2	2016
Babysang	0-1	31,71	50	Ja	0	26	82	4	0	2016
Babysang	0-1	22,58	50	Ja	0	14	62	2	0	2018
Babysang	0-1	23,68	50	Ja	0	18	76	4	0	2015
Babysang	0-1	11,76	50	Ja	0	8	68	3	0	2017
Babysang	0-1		50				35			2019
Småbarnssamlinger 1	1	25	12	Ja	0	8	32	3	1	2015
Småbarnssamlinger 1-2-3 år	1-3	33,33	39	Ja	0	35	105	1	6	2016
Småbarnssamlinger 1-2-3	1-3	14,56	36	Ja	0	15	103	4	0	2018
Småbarnssamlinger 1-2-3	1-3		36				92			2019
Småbarnssamlinger 1-2-3	1-3	19,42	36	Ja	0	20	103	5	0	2017
Småbarnssamlinger 2	2	17,14	12	Ja	0	6	35	3	1	2015
Småbarnssamlinger 3	3	22,73	12	Ja	0	10	44	3	1	2015
Min kirkebok - 4-årsbok	4	61,54	3	Ja	0	24	39	3	1	2015

Min kirkebok - 4-årsbok	4	15,62	2	Ja	0	5	32	2	0	2018
Min kirkebok - 4-årsbok	4	37,14	2	Ja	0	13	35	1	3	2017
Min kirkebok - 4-årsbok	4	68,18	1	Ja	0	30	44	5	1	2016
Min kirkebok - 4-årsbok	4		2				38			2019
Kirkerottokino	4-5	24,05	4	Ja	0	19	79	1	3	2017
Kirkerottene	4-5	38,55	8	Ja	0	32	83	2	2	2016
Kirkerottokino	4-5		4				70			2019
Kirkerottokino	4-5		4	Nei			67			2018
Kirketeater - Kirkerottene	5		2				32			2019
Kirketeater - Kirkerottene	5	18,18	2	Ja	0	8	44	0	0	2017
Engleverksted	5	31,25	2	Ja	0	15	48	3	0	2015
Kirketeater - Kirkerottene	5	5,71	2	Ja	0	2	35	1	0	2018
Kirkerottene	5	31,25	4	Ja	0	15	48	1	4	2015
Kirketeater	5	29,17	2	Ja	0	14	48	1	2	2015
Engleverksted	5	33,33	2	Ja	0	13	39	2	3	2016
Kirketeater - Kirkerottene	5	20,51	2	Ja	0	8	39	0	1	2016
Engleverksted	5		2				32			2019
Engleverksted	5		2	Nei			35			2018
Engleverksted	5	18,18	2	Ja	0	8	44	3	0	2017
Fastelaven 1	6	21,43	3	Ja	0	12	56	8	1	2015
6 - årsbok	6	25,64	2	Ja	0	10	39	2	0	2017
6 - årsbok	6	11,36	2	Ja	0	5	44	2	0	2018
6 - årsbok	6	25	3	Ja	0	14	56	1	1	2015
6 - årsbok	6	35,42	3	Ja	0	17	48	4	1	2016
6 - årsbok	6		2				35			2019
Karnevalsgudstjeneste	6-7	12,05	6	Ja	0	10	83	4	2	2018
Karnevalsgudstjeneste	6-7		6				79			2019
Karnevalsgudstjeneste	6-7	20,69	6	Ja	0	18	87	3	0	2017
Fastelaven	6-7	19,23	6	Ja	0	20	104	7	3	2016
Tårnagenthelg 1	7	29,79	8	Ja	0	14	47	5	3	2015
Fastelaven 2	7	25,53	3	Ja	0	12	47	8	1	2015
Tårnagenthelg	7-8	22,33	16	Ja	0	23	103	8	7	2016
Tårnagenthelg	7-8	19,54	16	Ja	0	17	87	3	2	2018
Tårnagenthelg	7-8	16,35	16	Ja	0	17	104	5	3	2017
Tårnagenthelg	7-8		16				83			2019
Globusagenter	7-9	6,62	48	Ja	1 (pedagogisk)	10	151	2	0	2017
Globusagentene	7-9	3,92	54	Ja	2 (fysisk)	6	153	6	2	2015
Globusagenter	7-9	11,89	48	Ja	1 (pedagogisk)	17	143	3	1	2018
Globusagenter	7-9	3,87	48	Ja	1 (fysisk)	6	155	4	4	2016
Globusagenter	7-9		48				131			2019
Tårnagenthelg 2	8	26,92	8	Ja	0	14	52	5	3	2015

LysVåken 1	10	33,9	13	Ja	0	20	59	6	7	2015
Bibelkurs1 Kode B	10	15,25	15	Ja	0	9	59	0	1	2015
LysVåken	10-11	18,87	26	Ja	0	20	106	5	5	2017
LysVåken	10-11	20,35	26	Ja	0	23	113	2	2	2016
LysVåken	10-11	10,1	26	Ja	0	10	99	8	6	2018
LysVåken	10-11		26				103			2019
12-timers	10-12		36	Nei			153			2018
Kode B	10-12	16,36	60	Ja	0	27	165	0	0	2017
Kode B	10-12	16,99	60	Ja	0	26	153	1	3	2018
Kode B	10-12	13,33	48	Ja	0	22	165	1	0	2016
12 timers	10-12	13,33	36	Ja	0	22	165	1	1	2017
Kode B	10-12		60				155			2019
12-timers	10-12		36				155			2019
LysVåken 2	11	23,08	13	Ja	0	12	52	6	7	2015
Bibelkurs2 Kode B	11	21,15	15	Ja	0	11	52	0	1	2015
Friends LOVE - 12-åringer	11-12	6	10	Ja	1 (fysisk)	6	100	0	0	2015
Friends Takk Høsttacofest	12	17,31	6	Ja	0	9	52	0	2	2016
Friends LOVE - 12-åringer	12	11,54	5	Ja	0	6	52	2	3	2016
Friends Høsttacofest	12	5,56	4	Ja	0	3	54	0	0	2018
Friends Høsttacofest	12		4				52			2019
Friends Tro 1	12		15	Nei			48			2015
Friends Håp 1	12		5	Nei			48			2015
Friends HØSTTACOFEST	12-13	11,71	8	Ja	1 (annet Diabets, mat og drikke)	13	111	3	4	2017
Friends Håp 2	13		5	Nei			49			2015
Friends Tro 2	13		15	Nei			49			2015
Friends LOVED	13-14	12	8	Ja	0	12	100	2	5	2017
Friends LOVED	13-14	4,5	8	Ja	0	5	111	0	2	2018
Friends LOVED	13-14		8	Nei			113			2019
Ungdomsgudstjenester	14-16		6	Nei			149			2018
Ungdomskveld	14-16	31,94	75	Ja	0	46	144	0	0	2017
Ungdomskveld	14-16	24,14	72	Ja	1 (fysisk)	35	145	2	2	2016
Ungdomskveld	14-16		75				159			2019
Ungdomskveld	14-16	16,78	75	Ja	0	25	149	2	2	2018
Ungdomsgudstjenester	14-16		6	Nei			144			2017
Ungdomsgudstjenester	14-16	33,79	6	Ja	1 (fysisk)	49	145	1	0	2016
Ungdomsgudstjenester	14-16		6				159			2019

Lisbergtur	15	21,28	2	Ja	0	10	47	1	0	2016
Ungdomskveld 1	15	30,61	16	Ja	0	15	49	0	1	2015
Konfirmasjon	15	93,88	72	Ja	1 (fysisk)	46	49	1	1	2017
Konfirmasjon	15	89,58	72	Ja	0	43	48	25	35	2018
Konfirmasjon	15	85,11	72	Ja	2 (sosialt, pedagogisk)	40	47	7	6	2016
Konfirmasjon	15		72				52			2019
Konfirmasjon	15	93,88	72	Ja	1 (pedagogisk)	46	49	32	14	2015
Lederkurs	15-16	8,25	16	Ja	0	8	97	0	0	2018
Lederkurs	15-16		16	Nei			96			2017
Lederkurs	15-16		16				100			2019
Ungdomslederkurs	15-16	16,67	24	Ja	0	16	96	0	1	2016
Lock in kino	15-17	4,86	24	Ja	0	7	144	0	0	2018
Lock in kino	15-17		24				149			2019
Ungdomsgudstjenester	16		2	Nei			51			2015
Ungdomskveld 2	16	19,61	16	Ja	0	10	51	0	1	2015
LOCK-IN Quality	16		8	Ja	0	0	47	0	0	2017
LOCK-IN Superland	16		8	Ja	2 (pedagogisk)	0	49	0	0	2018
LOCK-IN Quality	16	44,9	8	Ja	0	22	49	0	2	2016
LOCK-IN Superland	16		8				48			2019
LOCK-IN Inspiria	17		8	Nei			49			2017
LOCK-IN Inspiria	17-18		16	Nei			96			2018
LOCK-IN Inspiria	17-18		16				96			2019

g. Kontinuerlig barne- og ungdomsarbeid

Det kontinuerlige barne- og ungdomsarbeidet har, som nevnt, vært nedadgående etter at trosopplæringsreformen ble iverksatt hos oss. Ungdomsklubben Con Dios som vi hadde ved forrige visitas ble lagt ned da vi ikke hadde ledere til den lenger. Kirsten og Ove Brandt startet for noen år siden en klubb i Hafslundsøy kirke hvor kjernen har vært konfirmanter, men hvor også andre på ungdomstrinnet har vært invitert. Dette er et viktig arbeid. Da Kirsten sluttet som menighetspedagog ble det Kåre Thunæs-Martinsen som overtok denne klubben alene. Med Kirsten sluttet også en del av ungdomslederne som var med på å dra dette. Flere av disse er nå kommet i alder for å dra utenbygds for studier og lignende. Kåre har vært veldig alene i dette arbeidet, og han har gjort en god innsats for å gjennomføre, men mangel på hjelpeledere har gjort arbeidet krevende.

Korarbeidet er nevnt tidligere. Likeså søndagsskolen på Filadelfia.

Barnemisjonsforeningene som har vært i Varteig, er begge lagt ned de siste årene. Også på Ise var det en periode en barneklubb drevet av frivillige, men for alle tiltak er det slik at det går så lenge det er ledere, men når de må slutte er det vanskelig å finne nye til å overta.

Det drives også en KRIK-forening i bygda som menigheten i liten grad har hatt noe med, men menighetspedagogen har tatt et initiativ til et større samarbeid med dem, som jeg er litt usikker på hvordan blir nå når han slutter.

Ingen av våre ungdommer har vært engasjert i ungdomsdemokratiet.

h. Misjonsavtaler og vennskapsmenigheter

Varteig sokn har misjonsavtale med NMS og støtter prosjektet Barn og unge i Thailand med 2 takkoffer i året, samt at prosjektet er relativt fast med i forbønnen.

Vi har ingen avtale med vennskapsmenigheter.

i. Økumenikk: Samarbeid med kristne organisasjoner og andre kristne kirkesamfunn

Som tidligere nevnt er det begrenset med andre kristne kirkesamfunn i bygda. Det er pinsemenigheten Filadelfia som vi deler søndagsskolen med. Vi har og et godt samarbeid med Normisjon. NLM har et bedehus på Ise og har også en forening i Varteig som har regelmessige møter, men det er ikke noe nært samarbeid her, utover at de annonserer sine møter i Menighetsbladet, og vi tar dem med i kunngjøringene i kirken.

STRATEGISK MÅL 3: Den norske kirke er synlig i samfunnet, oppleves relevant og engasjerer seg i menneskers liv
(Borg bispedømmes strategiplan 2015-2020)

5. KIRKE-KOMMUNE

a. Økonomi og forvaltning (Dette avsnittet er skrevet av kirkeverge Asbjørn Paulsen)

Samarbeidet mellom kirken i Sarpsborg og Sarpsborg kommune oppleves konstruktivt og godt. Fra 2018 har vi også fått på plass en tjenesteytingsavtale i forhold til levering av tjenester til prosjektstyring etc. Dette har bidratt til et enda tettere samarbeid ved vedlikeholds- og rehabiliteringsprosjekter. Vi opplever at kommunen evner å se de bygningsmessige utfordringene kirken har, og bidrar økonomisk til utbedringer innenfor dette. Likevel ser vi at kommunens økonomi så langt ikke har klart å innhente det vedlikeholdsetterslepet som finnes på kirkebyggene i Sarpsborg.

Kommunen har i samarbeid med kirken innhentet en tilstandsanalyse som legger grunnlaget for planlagte investeringsprosjekter de kommende årene. Samlet sett er det beregnet at det vil koste ca. 12 millioner å lukke de kritiske punktene i disse tilstandsrapportene. Sarpsborg kommune vedtok like før sommeren å bevilge midler til å lukke disse punktene.

I tillegg til de kritiske punktene foreligger det også en mengde mindre avvik. Flere av disse lukkes fortløpende ved bruk av kommunalt driftstilskudd til fellesrådet, fellesrådets avsatte midler, innsamlede midler i menighetene etc.

b. Eksisterende prosjekter og samhandling mellom kommune og kirke:

i. Skole-kirke-samarbeid

Det er 2 skoler i Varteig sokn. Skole-kirkesamarbeidet fungerer godt.

Vedlagt ligger planene for arbeidet i 2018. Høsten 2018 begynte vi i tillegg med et tilbud til 7. klassene, faktisk på initiativ fra en lærer på Varteig skole, med «spør presten». En skoletime hvor klassene kunne spørre presten og menighetspedagogen om det de ville. Vi hadde til sammen 3 slike timer og det opplevdes svært vellykket og meningsfylt.

ii. Kommunens kriseteam

Prosten har, som kirkens representant, sete i kommunens kriseteam, og samarbeidet her fungerer godt.

c. Kirkebygg og gravplasser (Dette avsnittet er skrevet av kirkeverge Asbjørn Paulsen)

HAFSLUNDSØY KIRKE

Hafslundsøy kirke er reist som et lokalt initiativ av befolkningen på Hafslundsøy på midten av 90-tallet. Hafslundsøy var i denne tiden en del av Tune sokn. Bygget består av en sokkeletasje hvor det i dag er aktivitetsrom for speidere samt noen andre lokale lag og foreninger. Det er også plassert toaletter i sokkelen. I hovedetasjen er det foruten kirkerommet to siderom med plass for ca 70 personer. På grunn av branntekniske forhold er maksimalt antall besøkende satt til 190 personer. Ytterligere data om bygget finnes i Kirkebyggdatabasen.

Bygget er vigslet til kirkelig bruk og ble overtatt av kommunen (fellesrådet etter 97) som kirkebygg. Lokalt har fellesråd og menighetsrådene forholdt seg til huset som et kirkebygg blant annet ved at fellesrådet dekker de løpende driftskostnadene for dette bygget på linje med andre kirker

VARTEIG KIRKE

Varteig kirke er på 291 m² og hadde opprinnelig 330 sitteplasser. På grunn av branntekniske forhold er antall sitteplasser i dag redusert til 245. Det er ikke anledning for besøkende å oppholde seg på galleriet.

Varteig kirke er 150 år gammel og er bygd som en korskirke med relativt grunne sideskip. Kirkebygget er listeført av Riksantikvaren. I forbindelse med oppgradering av kirkebygget i 2007 ble det søkt om å gjennomføre en del tiltak i kirkebygget. Etter behandling hos biskopen, ble det gitt anledning til å senke gulvnivået i sideskipene samt fjerne de fysiske skillene mellom sideskip og hovedskip. Dette har gjort det mulig med en mer fleksibel utnytting av kirkens areal. Videre ble det lagt gipsplater i taket til erstatning for strekt strie pålimt papir. Strieløsningen ble imidlertid beholdt på veggene. To gamle oljefyrer ble fjernet. Kirken fyres nå med elektriske panelovner. Kirken har pipeorgel som er i tilfredsstillende stand og automatisk ringeanlegg. Bygningen er generelt i god teknisk stand, men har behov for utbedring og maling utvendig. I tillegg har vi søkt riksantikvaren om etablering av ny handicapinngang for å bedre tilgjengeligheten til kirkebygget. Dette har i første omgang ikke blitt godkjent, men det jobbes videre med dette.

Kirken er likhet med andre soknekirker i fellesrådsområdet forsikret i KNIFs kirkebyggforsikringsordning. Det er installert innbrudds- og brannalarm som varsler sentral vaktordning med løpende forbindelse til brannvesen og politi. Det gjennomføres årlig kontroll av brannforebyggende tiltak og elektrisk anlegg i bygget. Fellesrådet har utarbeidet rutiner for intern kontroll. Dette omfatter også HMS.

Ytterligere informasjon om kirken finnes registrert i Kirkebyggdatabasen.

KIRKEGÅRD

I soknet er det kirkegård ved Varteig kirke. Området omkring kirken ble regulert i egen plan i 2005. Da ble registrert middelalderkirkegård lagt inn i planen. Denne omgir kirken og avgrenset av steingard på tre kanter. Kirkegården har hatt flere utbygginger. Siste utbygging ble slutført i 2008.

Den gamle kirkegården har 60 års fredningstid på grunn av jordbunnsforholdene. En del av arealene er også vedtatt stengt for kistegravlegging på grunn av høy grunnvannstand. Det er ikke mulig å drenere opp disse arealene da de dels ligger på middelaldergrunn. Det vil dessuten medføre fare for setninger i kirkens fundamenter dersom grunnvannet senkes. På det nye arealet er det benyttet tilførte masser av bedre kvalitet som dermed gir raskere omdanning. Fredningstiden her er derfor satt til 20 år. På kirkegården er det også arealer hvor det er benyttet dobbel gravdybde.

d. Gravferdsforvaltning (Dette avsnittet er skrevet av kirkeverge Asbjørn Paulsen)

Gravferdsforvaltningen blir administrert fra kirkevergekontoret. Programvaren Ecclesia benyttes til forvaltning av gravplassene.

Gravlundene i Varteig er som de andre gravplassene i Sarpsborg digitalisert. Kommunen har avsatt midler til å utvide dette til SOSI-standard (heldigitale gravkart) for alle gravlundene i Sarpsborg. Det er god kontroll og oversikt over gravlundene i Sarpsborg, og innkreving av festeavgift er i rute.

Det praktiske arbeidet på gravlundene blir organisert ut fra gravlundskontoret ved Skjeberg kirke hvor mannskap og utstyr har sin base. Det er en felles driftsleder for driftsavdelingene i Skjeberg og Tune, som har det daglige ansvaret for ledelse av det praktiske arbeidet.

Gravlundene er i god stand, og det legges vekt på at disse fremstår som innbydende og tilgjengelige for de som oppsøker disse.

6. DIAKONI

Varteig sokn har, som nevnt, ingen diakon, så det diakonale arbeidet ligger på soknepresten, menighetspedagogen, øvrig stab og frivillige.

Diakoniutvalget ble lagt på is 01.01.2014. Da hadde ikke de som satt der anledning til å fortsette, og det viste seg svært vanskelig å rekruttere nye. Det var også uklarehet i hva et slikt utvalg skulle ha som sin oppgave etter at Vartun ble nedlagt. Soknepresten har hatt ansvar for å følge opp de sakene utvalget hadde sin fokus på i tiden etterpå. Ut fra de rammer vi har, har vi likevel et høyt fokus på at diakoni er en viktig del av kirkens arbeid, og på mange måter kan det meste av det vi driver med kalles diakoni.

a. Inkluderende fellesskap

Både menighetsråd og stab har et høyt fokus på at fellesskapet i menigheten(e) våre skal oppleves inkluderende. Det handler om å legge til rette for aktiv deltakelse i gudstjenestene, det handler om å se dem som kommer til våre arrangementer, og det handler om å ha fokus på at alle skal kunne være med og være seg selv.

Formiddagstreffene vi har i Hafslundsøy kirke hver måned er et viktig diakonalt tiltak. Her samles et tjuetalls eldre til hyggelig samvær, med lett og variert program, ofte spennende gjester, bevertning, utlodning og andakt. To trofaste, frivillige damer smører mat hver gang, Ingrid og Leif Levinsen leder og har ansvar for programmet, og også andre bidrar godt til at dette blir gode møtepunkt der faktisk Hafslundsøy er best representert blant de fremmøtte, og hvor de fleste som kommer er folk vi sjelden ser ellers.

b. Nestekjærlighet

Å se og ta vare på medmennesker er vel en viktig del av alt kirkens arbeid. Ikke minst i arbeidet knyttet til begravelser kommer vi i kontakt med mange og kan være en støtte i

sorgen. Sarpsborg kommune i samarbeid med diakonene i Sarpsborg driver sorggrupper i Sorg og Omsorg, og også vi henviser mennesker dit når det er behov for slik hjelp. Soknepresten har en del videreutdanning innenfor sjelesorg og har et høyt fokus på dette i sitt arbeide, og møter mange i samtaler, både avtalt og mer impulsivt i lokalmiljøet.

Vi deler ut blomster til alle jubilarer i soknet når de fyller 80, 85, 90, 95 osv. år. På Hafslundsøy har tradisjonen vært, fra før sammenslåingen, at det er frivillige som går med blomster til alle utenom nitti-åringene. Der går presten. I Varteig har det vært tradisjon for at det er presten som gjennomfører alle jubilentbesøk. Det siste året har dette ikke latt seg gjennomføre for soknepresten grunnet høyt arbeidspress, så i øyeblikket er det frivillige som har hele denne tjenesten, og det ut til å fungere bra.

c. Kamp for rettferdighet

Kirkens bidrag til kamp for rettferdighet er viktig, og også vi har fokus på dette i ulike sammenhenger. Ikke minst i ungdomsarbeidet, men også i forkynnelse, menighetens offerlister og andre sammenhenger.

Kirkens nødhjelps fasteaksjon har en stor plass i vårt sokn. I tillegg til at konfirmantene sammen med foreldre og noen frivillige er med og samler inn penger i bøsseaksjonen, har vi en samling for konfirmantene i forkant der vi har besøk fra Kirkens nødhjelp. Vi er heldige å ha regions-koordinator for KN, Mona Bøe, boende i menigheten. Fasteaksjonene setter også sterkt preg på gudstjenestene i fastetiden. Vi bruker aktivt regnbueopplegget KN har utarbeidet, med lys og temaer for hver uke i fastetiden. Og vi har et «regnbuetre» i hver av kirkene, der de som ønsker kan henge bønnetråder i regnbuens farger. Disse trådene høstes til påskedag hvor de bringes frem i forbønnen som oppsummerer fastetidens tema og bønneemner. Både regnbuelysene og treet engasjerer barn i tillegg til voksne, og de siste årene ser vi at mange også har regnbuelys i hjemmene og bruker dette opplegget nesten som en «adventsstake» gjennom fastetiden.

d. Vern om skaperverket

Menighetsrådet har hatt jevnlig fokus på dette temaet, og vi har i flere år feiret Skaperverkets dag med gudstjeneste. På nyåret ble det nedsatt en komite som jobber med at vi skal bli grønn menighet, og kanskje vil visitasen være en gylden anledning til å markere en slik avtale.

e. Status for diakoniplan

Vi har ingen utarbeidet diakoniplan. Dette har heller ikke vært prioritert å få til slik situasjonen er.

f. Status for kommunens plikt til å legge til rette for den enkeltes mulighet for tros- og livssynsutøvelse. (Dette avsnittet er i hovedsak hentet fra rapporten som ble laget til visistasen i Tune, Greåker, Solli og Holleby. Diakonene Kjersti Tjelle og Ragnhild Stranden er konsultert om innholdet og har kommet med noen tilføyelser.)

I februar 2016 ble det utarbeidet nye prosedyrer i kommunen i henhold til gjeldende lovverk. Det er også utarbeidet godt verktøy for implementering i institusjoner og bofellesskap, som består av veiledning til ansatte, kartleggingsverktøy, og oversikt over kontaktpersoner i kirken, frimenigheter, andre livssynsorganisasjoner og religiøse samfunn i Sarpsborg kommune. Det er bestemt at det gjennomføres kurs for ansatte for bevisstgjøring, og et slikt kurs er planlagt høsten 2019.

Menighetene har vært på tilbudssiden ved å invitere seg inn til samtale/møte med institusjoner og bofellesskap der temaet tros og livssynsutøvelse har vært tatt opp. Det har vært informert om mulighetene for samtaler/sjelesorg og soknebud til de som har ønske. Heftene «Hvem er

jeg og hva vil jeg» har vært delt ut i bofellesskap for mennesker med utviklingshemming, og i noen av sykehjemmene har Tro og håp-heftene blitt delt ut.

Erfaringer knyttet til dette at det er litt ulikt fra sted til sted hvor bevisst det arbeides med å sikre og kartlegge menneskers behov for trosutfoldelse.

Samarbeidet med Demensforeningen i Sarpsborg og kommunens Demensteam i forbindelse med demensvennlig gudstjeneste i Tune opplevdes som svært nyttig og fruktbart, og bidro til at mange fikk god informasjon om denne gudstjenesten.

Når det gjelder retten til tros og livsutsynsutfoldelse har kirken en viktig oppgave å gjøre med å være pådrivere og en ressurs for kommunen i å utøve og sikre denne retten til mennesker som mottar tjenester fra det offentlige. Innføring av nye retningslinjer og praksis tar ofte tid og ressurser, og blir fort en skrivebordsrettighet, dersom ingen er aktivt pådriver.

To av diakonene har også deltatt med informasjon i kursdager for helsepersonell i kommunen i forhold til kreftomsorg, og hva vi som kirke kan bidra med.

7. KULTURARBEID

Kulturutvalget i Varteig sokn arrangerer jevnlig konserter, foredrag o.l. – gjerne 1-2 ganger i året. I tillegg har det hovedansvar for arrangementet «Vi synger julen inn» 3. søndag i advent, der menighetens kor, Skolekorpset og solister deltar. Organist Tom Rønningsveen har også et stort musikalsk nettverk og inviterer med seg dyktige solister på noen gudstjenester gjennom året.

Varteig kirke står sentralt i Varteigbygda, ikke bare fysisk. Varteig menighet har et nært samarbeid med andre lag og foreninger. Ikke minst i forbindelse med Bygdedagen som finner sted 3. søndag i juni hvert år, der både bygdekvinnelaget, historielaget, idrettslaget, Lions og andre er engasjert. Her bidrar menigheten med gudstjeneste hvor 50-årskonfirmantene er invitert, og holder lunsj for dem etter gudstjenesten, før alle tar del i det videre bygdedagsprogrammet.

Bygdekvinnelaget pynter Varteig kirke til høsttakkefest hver høst, og Varteig og Hafslundsøy skolekorps er med både på den nevnte «Vi synger julen inn» og på julegrantenningen ved Varteig kirke.

8. FRIVILLIGHET

Det er fortsatt mange frivillige som er engasjert i arbeidet i Varteig sokn. Disse gjør en uvurderlig innsats for at maskineriet skal gå rundt. Enten det er deltakelse i trosopplæringstiltak, kirkekaffe og baking, å gå med menighetsbladet, være medliturger, sitte i råd og utvalg eller alt det andre det gjelder.

Men selv om mye er bra, er det bekymringsfullt vanskelig å rekruttere nye frivillige. I konfirmantarbeidets har vi de senere årene trukket inn foreldre som medhjelpere på samlingene. Det fungerer bra, og kan kanskje være en løsning også i annet trosopplæringsarbeid.

9. KOMMUNIKASJON OG INFORMASJON

a. Informasjonsvirksomhetens innhold og organisering

Informasjon og markedsføring blir stadig viktigere for kirkens arbeid. Få ansatte begrenser kapasiteten til et stort arbeid på denne fronten, selv om vi ser at det er viktig for å nå ut til medlemmene våre.

b. Markedsføring og medlemskommunikasjon

Gudstjenestene annonseres i Sarpsborg Arbeiderblad og menighetsbladet. Mange gudstjenester og andre arrangementer reklamerer vi også for på Menighetenes Facebookside («Varteig og Hafslundsøy menighet»), men det foreligger ingen plan for hvordan dette

arbeidet gjøres og hvem som har ansvaret for det. I forbindelse med trosopplæringsarbeidet foregår mye av kommunikasjonen, i alle fall hva gjelder invitasjoner, i brev form.

c. Menighetsblad

Vi er veldig stolte av menighetsbladet vårt. Det fungerer til en viss grad også som «lokalavis» for soknet, og leses av veldig mange. Særlig er den faste spalten som historielaget har ansvar for, hvor de i hvert nummer trekker frem steder og mennesker lokalt og forteller deres historie, populær. Også historielaget og bygdekvinnelaget annonserer sine samlinger i bladet, og mange fra det lokale næringslivet har annonser i bladet. Redaktør for bladet er Ketil Strebel som gjør et fantastisk arbeid, helt og holdent på frivillig basis. Han har også digitalisert arkivet over gamle menighetsblader, og den komplette samlingen finnes, sammen med siste nummer, på bladets hjemmeside: <http://www.varteig.menighetsblad.net/>

d. Sosiale medier:

Varteig og Hafslundsøy menighet har som nevnt en egen Facebook-side som vi prøver å oppdatere jevnlig om det som skjer. Her gjennomførte vi også undersøkelsen om gudstjenesten som er nevnt tidligere. Facebook/Messenger brukes også til å holde kontakt med grupper som barnekor/ungdomsledere osv. hvor de det angår har tilgang. Kåre Thunæs-Marthinsen har hatt kontakt med en del konfirmanter på snapchat, og brukte det også i konfirmantundervisningen hvor konfirmanter ved et par anledninger fikk mulighet til å stille spørsmål om ting de lurte på anonymt på snap, så svarte han i plenum.

e. Nettsider (punktene e-g er skrevet av kirkeverge Asbjørn Paulsen)

Det jobbes med å etablert nye nettsider for kirken i Sarpsborg på kirkerådets portalløsning. Arbeidet er smått i gang, og vi ønsker å kunne ta i bruk nye nettsider fra 2020. Fra sommeren 2019 er det engasjert en kommunikasjonsrådgiver i 20% stilling som blir med på dette arbeidet. Kommunikasjonsmedarbeideren vil i tillegg benyttes til markedsføring i bl.a. sosiale medier, samt opplæring av ansatte i forhold til kommunikasjon.

f. Den norske kirkes Intranett

Flere ansatte har tilgang til intranettet, men dette benyttes i liten grad til internt arbeid. Kirkelig fellestråd vurderer å overføre store deler av sin IT-drift til kirkens driftsselskap Kirkepartner, og i den prosessen jobbes det også med å kunne benytte intranettet på en mer hensiktsmessig måte enn i dag.

g. Samarbeid til lokale/regionale medier

Sarpsborg arbeiderblad (SA) er lokalavisen i Sarpsborg. Vi opplever at vi har et godt samarbeid med lokalavisen. Likevel opplever vi som kirke at det er utfordrende å nå gjennom i et stort medietrykk.

10. ÅRSMELDING, PLANER, STRATEGIER OG MÅL

Vedlegg:

- Levekårsundersøkelse fra Sarpsborg kommune 2014
- Kommunens folkehelseprofil 2019
- Kommunal folkehelseplan 2016-2027
- Ung data
- Årsmelding Varteig sokn 2018
- Trosopplæringsplan for Varteig sokn
- Årshjul trosopplæring 2018
- Konfirmantplan 2017

- Plan for skole-kirkesamarbeid Varteig skole
- Plan for skole-kirkesamarbeid Hafslundsøy skole

Med dette ønsker vi biskopen og hans følge varmt velkommen til visitas i uke 44.

Sarpsborg 29.08.2019.
Ingrid D. Levinsen
sokneprest

**PROGRAM FOR BISPEVISITAS I VARTEIG SOKN
29.10-3.11. 2019.**

Tirsdag 29. oktober:

tidspunkt	program	tema	forberedelse	ansvar
9.00	Nattverdsgudstjeneste i Hafslundsøy kirke	Mellom Bot og allehelgen	Sognepresten	Sognepresten
Etter gudstjenesten	Kirkekaffe med staben			??
11.00	Besøk på Varteig skole Ungdomstrinnet?	Spør en biskop	Skolen	Sognepresten har kontakt (har ikke fått svar)
12.15?	Møte med skoleledelsen i kommunen	Kirke-skolesamarbeid	Kirkeverge?	Prost/Kirkeverge
???	Her er ingenting bestemt, men MR har kommet med forslag om at det kan legges inn en tur til Furuholmen, og bli orientert om tømmerfløtingen som har vært en viktig del av øvre Varteigs historie, eller besøk på Ekeli Bigård, som driver med bier/honning, eller til Brenne Agro, en bedrift som holder til på det som tidligere var prestegården, og som selger fjøsinnredning. Eller vi kan ta en sightseeingtur rundt i soknet.			
15.30/16.00	Middag hos Ingrid og Leif Levinsen		Ingrid og Leif	Ingrid og Leif
18.00	Møte med ulike frivillige organisasjoner i Hafslundsøy kirke Menighetsrådet foreslår å omgjøre dette til et møte med	Varteigs historie, historielagets arbeid	Menighetsrådet	Menighetsrådet

	<p>Historielaget i Varteig. Det er langt mer overkommelig å arrangere, enn å skulle invitere alle frivillige grupper/organisasjoner. Og det er et meget oppegående historielag som også samarbeider med Menighetsbladet og vi samarbeider om Bygdedagen (som er Norges eldste), og de har mye interessant å fortelle.</p>			
--	---	--	--	--

Onsdag 29. oktober:

tidspunkt	program	tema	forberedelse	ansvar
09.15	Morgenbønn i Hafslundsøy kirke		sognepresten	sognepresten
10.00	Tur med Seniorgruppa i Varteig	Møte de innfødte	Menighetsrådet /Leif Levinsen/Knut Bøe	Menighetsrådet
11.30	Lunsj i Lavvoen v/ Gundersen Med turgruppa		Menighetsrådet	Menighetsrådet
12.30	Bedriftsbesøk Gundersen Galvano		Menighetsrådet v/Kjell Lunde	Menighetsrådet
14.00-15.00	Møte med NAV v/Jon Fredriksen	??	Mette Bøe Gabestad	Mette Bøe Gabestad/Diakonene?
15.30-16.30	Besøk til redesignbutikken: «Gøy på landet»	Lokalt entrepenørskap, redesign/miljø Her bør det være noe å spise	Ingrid Sikkeland Lunde	Ingrid Sikkeland Lunde/Sognepresten
18.00	Fest for frivillige medarbeidere i Hafslundsøy	Frivillighet/menighetsfellesskap	Menighetsrådet	Menighetsrådet

	kirke			
--	-------	--	--	--

Torsdag 31. oktober:

tidspunkt	program	tema	forberedelse	Ansvar
9.00	Morgenbønn i Varteig kirke?	Reformasjonsdagen	Sognepresten	Sognepresten
09.30	Barnehagesamling enten for flere barnehager sammen i Øyakirken, eller besøk i Hasle menighetsbarnehage?	?I denne bolken må det legges inn mer enn møte med barnehagen(e). Det kan ikke vare fra 9.30-12.00. Menighetsrådet foreslo et besøk på Hafslundsøy barneskole. En samtale med kirkevergen kan kanskje også ha noe for seg her - før møtet i kommunen?	???	??? Kirkevergen kontakter Kirsten Brandt om hun har mulighet til å arrangere dette.
12.00	Lunsj med kommuneledelsen	Kontorlokaler Kirke-kommunesaker	Prosten	Prosten/Kirkevergen
13.30/14.00?	Samtale med sognepresten På sogneprestens kontor			Biskopen
14.30/15.00	Evt. Samtale med kirkevergen på kirkevergens kontor hvis det ikke har vært det før.			Biskopen
	Evt. samtale(r) med øvrige medarbeidere?			
17.00	Møte/Middag med	Menighetens liv	Menighetsrådet/Sogneprest	Menighetsrådet

	menighetsrådene (gammelt og nytt) på Hasle menighetscenter (stuen i kjelleren?)			
19.00	Undervisningskveld på Hasle menighetscenter	«Evangeliet i handling» - om diakoni	Undervisningskomiteen	Undervisningskomiteen

Søndag 3. november:

tidspunkt	program	tema	forberedelse	ansvar
11.00	Visitagudstjeneste i Varteig kirke.		Sogneprest og organist	sognepresten
Ca. 12.30/12.45	Kirkekaffe med Visitasforedrag på Breidablikk	Menighetsrådet foreslo å spørre Bygdekvinnelaget om å stå for kirkekaffen.	Menighetsrådet	Menighetsrådet